

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200671

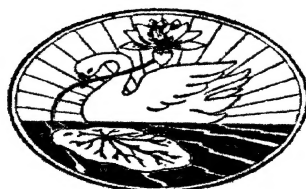
UNIVERSAL
LIBRARY

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಮಾಲೆ—೨೮

ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ

(ಗೀತರೂಪಕ)

ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ವೈಸೂರು :
ಕಾವ್ಯಾಲಯ
೧೯೪೫

ವೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ, ೧೯೪೫

All Rights Reserved

ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿದೆ

Checked 1965

ಬೆಲೆ : ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ

ವೆಸ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು

ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರ
ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ ಗೆ

ಮುಡುಪಿದನು ಕೊಳ್ಳೆನ್ನ ನರಸತಿಯ ಬಂಧು,
ನೆನೆಯದಿರು ನಮ್ಮೊಲವನಿತಳೆವೆನೆಂದು.
ನಿನ್ನ ನೇಹದೊಳೆನಗೆ ಎನಿತಾತ್ಮದೀಪ್ತಿ !
ಅದನಿಂತು ಭಾವಿಸಲು ಬಗೆಗಿನಿಸು ತೃಪ್ತಿ.

ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರ
ಮಾರ್ಗ ಶಿರ ಶುಕ್ಲ ಏಕಾದಶಿ

ಪ್ರಿಯ ಚಿದಂಬರಂ,

‘ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ’ವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೆರೆದಾಗ ಈ ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದು ನೀವು ಕೇಳಿದ ಜ್ಞಾಪಕ. ಆಗ ನಾನು ಒಂದು ತೆರದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಲಾರದು. ತಿರುಗಿ ನೀವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಮಿಕ್ಕ ಮಿತ್ರರೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಲೋಚಿಸಿ ಸೋಡಿದರೆ ಮಮ್ಮಟನು ಹೇಳಿರುವ ಯಾವ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಜನವನ್ನಾದರೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಈ ಕೃತಿ ನನ್ನಿಂದಾಗಿರಲಾರದು. ಪದ್ಯಕಾವ್ಯದಿಂದ ಈಗ ಯಶಸ್ಸನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸೋಣವೇ, ಧನವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸೋಣವೇ? ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ‘ಆತ್ಮವದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗ್ನವಾಗಿರುವ’ ಈ ವಿಜ್ಞಾನಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರಿತಕ್ಕಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಬೇಕು? ಉಪದೇಶವು ಕಾವ್ಯಮಧುಲಿಪ್ತವಾದರೂ ಕಹಿಯೇ ಸರಿ. ಉಪದೇಶ ಈ ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದುದು ಸರನಿರ್ವೃತಿ—ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇದಿರಬಹುದು; ಪ್ರಚೋದಕವಾಗಿರಲಾರದು. ನೀವು ಗದ್ಯ ಬರೆ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನನ್ನಿಂದ ಪದ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಪದ್ಯ ಬರೆಯುವ ಚಟ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೊಬ್ಬ ಕವಿಯಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯ ನನ್ನಿಂದಾಯಿತು. “ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾನ್ತಿ ಭೂತಾನಿ ನಿಗ್ರಹಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ” ಎಂಬ ಭಗವದ್ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಹಲವಾರು ಸಂಗೀತಗಳ ಸುಖ, ನೋಡಿದ ನೃತ್ಯಾಭಿನಯಗಳ ಸೊಗಸು, ಮನಸಮಾಡಿದ ಕಾವ್ಯಗಳ ರಸರುಚಿ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳೆಲ್ಲದ ರಲ್ಲೂ ಪಟ್ಟ ಒಂದು ತೆರದ ಅತ್ಯಸ್ತಿ, ಹಲವಾರು ಛಂದಸ್ಸುಗಳು ನನ್ನ ಮನವನ್ನು ತೂಗುಯ್ಯಾಲೆಯಾಡಿಸಿದ ಬಗೆ, ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಸ್ನೇಹದಂತಿರುವ ಒಂದು ತೆರದ ಅಲೌಕಿಕ ವಿಷಾದ, ಅದರ ಸುತ್ತಿನ ಹಂಬಲುಗಳು, ಹೀಗೆ ನಾನು ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಸೂರಾರು ತೀವ್ರಾನುಭೂತಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಯುವುದೆಂತು? ಇವೆಲ್ಲಾ ವುಷ್ಟಪರಾಗಗಳು ದುಂಬಿಗೆ ಕಾದಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಜೀತನದಲ್ಲಿ ಪಕ್ವದಶೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಂದು ಗೋಪಗೋಪಿಯರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿದ ಮಹದನುಭವವೊಂದು ವುಸರ್ಭವಕ್ಕೆ ಕಾಮಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಗೊಲ್ಲ ಹುಡುಗನ ಕೊಳಲಿನ ನಾದದ ಮೂಲಕ ಇಂತು ಸಂಸ್ಕೃತವಾದ

ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಭಗವದನುಗ್ರಹರೂಪವಾಗಿಯೂ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತರೂ ಭಾಗವತಪ್ರಿಯರೂ ಆದ ನನ್ನ ತೀರ್ಥರೂಪರ ಆಶೀರ್ವಾದ ರೂಪವಾಗಿಯೂ ಈ ಕೃತಿ ಜನಿಸಿರಬೇಕು—ಅಷ್ಟೆ.

ಈಗ ನೆನೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಕೊಳಲಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಇಂಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವೂ ಕುಶಲವೂ ಆದ ಮುರಳೀಗಾನವನ್ನು ಅನೇಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಕಣಸನ್ನು ಮಿಕ್ಕುವು ತರಲಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಿತವಾದ ಜಾತ್ಯಶ್ಯವನ್ನು ಎರಿದರೆ ಆಗುವ ಸುಖ ಒಂದು ತೆರದ್ದು. ಸಳಗದಿರುವ ಕಾಡುಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿದರೆ ಅದರ ನಡೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರ ವೇಗಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಲ್ಲ; ಅದು ನಿಂತೆಡೆ ನಾವು ಇಳಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲನ ಕೊಳಲಿನ ಧ್ವನಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೃಂದಾವನದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಅಂದು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಆಕ್ರೂರ ಬಂದಿದ್ದ. ಆತ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾದಿಗಳೂ ರಾಧೆ ಗೋಪಿಯರೂ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಆಟಕ್ಕೆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅದು ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲಾದುವ ಕೊನೆಯ ರಾತ್ರಿ. ಮುಂದಿನವೇ ಆತ ಬಲಭದ್ರನೊಡಗೂಡಿ ಮಧುರಗೆ ತೆರಳುವವನಿದ್ದಾನೆ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ದಿನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಂಪಾಗಿ ಕೊಳಲಿನ ಸರಗಳು ಗೋಕುಲದ ಎಲ್ಲರ ಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಬಗೆಬಗೆಯ ರಸವನ್ನು ಹಿಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಕೃಷ್ಣತನಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತಾನೆಯೇ ಎಂದು ರಾಧೆಗೆ ಆತಂಕ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೋ, ತಾನು ಇನ್ನೇನು ಮುರಳಿಯೆಸದು ರಾಧೆಯನ್ನು ತೊರೆದು, ಗೋಕುಲವನ್ನುಳಿದು, ನಂದನದ ತೀರವನ್ನು ಬಿಡುವ ಗಂಗೆಯಂತೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಅರಿವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೊಳಲಿನ ತುಯ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ. “ಲೋಕಕೆ ಬೆಳೆವನ ಗೋಪೀಜನಮನ ಒಳಕೊಳ್ಳಲುಬಹುದೇ” ಎಂದು ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆ ರಾತ್ರಿ ನಂದಕುಮಾರ ವಾಮುದೇವನಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ರೂರಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಗೋಕುಲ ಬಿಟ್ಟು ಮಧುರಗೆ ಹೊರಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬೃಂದಾವನವನ್ನುಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲು ನಮಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಧ್ವನಿಯೂ ಚಕ್ರಸ್ಥಿಷ್ಠಾರವೂ ನಾಡ ತುಂಬ ಮೊಳಗಾಡುತ್ತಾ ಅಲೆಯುತ್ತವೆ. ಆತ ಇನ್ನೂ ಮುಗು ಭಾವದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಕೊಳಲು ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೊಸಲ ಬನದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು—ನನ್ನಂಥ ಮುಗ್ಧರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಮೊಳಗಿಡುವುದಕ್ಕೇ; ಆದರೆ ಗೋಕುಲದ ಜನ ಮಾತ್ರ ಆತನ ಅಪ್ರಮೇಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನರಿತಂತೆ ಆತನ ಮಧುರ ಮುರಳೀಗಾನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಪ್ರಭೆಯ ಪ್ರೇಮಪ್ರಚುರವರ್ಣವನ್ನೂ ಕಂಡರು. ಮಿಕ್ಕ ಲೋಕ, ಪಾಂಡವರೂ ಕೂಡಿ, ಈ ಮಧುರಭಾವವನ್ನು

ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡಿತೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂಶಯ. ಮಧುರೆಗೆ ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ ಕೃಷ್ಣ ರಾಧೆಯನ್ನು ಮರೆತನೋ ಎನೋ—ಕೃಷ್ಣ ನುಳಿದ ರಾಧೆಯ ಪಾಡು ತಾನೇ ಎನಾಯಿತೋ—ಇದನ್ನರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಕುತೂಹಲ ಗೊಳ್ಳದು. ರಾಧಾಶ್ಯಾಮರ ಪ್ರಣಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಇವರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಆ ಅನುಭವ ಅವೂರ್ವ, ಅಮೋಘ—ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಪದೇ ಪದೇ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಾಳುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆ ಮಹದನುಭವಕ್ಕೆ ಇಂಬುಗೊಟ್ಟು ನಾನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಧನ್ಯತಾಭಾವವನ್ನು ಪಡೆದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲೋ ನಾನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. 'ಮಳೆಯು ನಾಡ ತೊಯ್ಯುತ್ತಿರೆ' ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಬರೆದಾಗಲೂ 'ನವೋದಯಂ' ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆದಾಗಲೂ ಈ ಸ್ಮೃತಿ ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. 'ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ'ದಲ್ಲಿ ಇದು ಪೂರ್ಣರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ನನಗೆ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮ ಪರಿಚಯಗಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. (ಆಗ ಈ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಿ ರೇನೋ—ಇರಬಹುದು.) ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬರೆದೆ. ರಾಗಗಳು ನವೀನವಾಗಿಯೂ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ವೆಂದು ಜ್ಞಾಪಕ. ಅವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸ್ವರಸಂಚಾರಕ್ರಮವನ್ನು ಬರೆದಿಡುವಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಈಗ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗೀತಕಾವ್ಯ ಪುನಃ ಸಂಗೀತಕಲಾ ಕೋವಿದನೂ, ಭಾವಜ್ಞನೂ, ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಪ್ರತಿಭಾ ವಂತನ ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ವರೆಗೂ ಈ ಕೃತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಸಹೃದಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಓದಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ತೆರದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಓದುಗಾರಿಕೆ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ ನೀವೂ ನನ್ನ ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರೂ ಇದರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಛಂದಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಆದರಿಸಿ, ಚೆನ್ನ ಎಂದಿರಬೇಕು. ಬಿಮ್ಮನ್ನ ದಿರಲೆಂದು ಪ್ರತಿ ಹಾಡಿಗೂ ವೃತ್ತಕ್ಕೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದ ರಾಗಗಳ ಹೆಸರನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಫಲವೋ ಕಾಣೆ. ಈ ಕೃತಿಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸ ತೋರಿಸಿದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಾಳಿಗೊಂದು ತೆರದ ಸಿರಿ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದ ಉದ್ದೇಶ ಇದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದರ ಫಲ ಬಲು ಸವಿ.

ಈ ಸವಿಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ತೆರದ ಅಳುಕೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಾದಿ ಮಹದ್ವೈಕ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಮಿಂದುಹೋದುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸೇನೋ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು—ಸಿಜ. ಆದರೆ ಈ ದಿವ್ಯವೈಕ್ತಿಗಳ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಮನದ

ಪಾತ್ರಗಳು

ಕೃಷ್ಣ
ಬಲರಾಮ
ಶ್ರೀದಾಮ
ಅಕ್ಕೂರ
ಸುದಾಸ
ಸುಬಲ

ರಾಧೆ
ನಾಗವೇಣಿ

ಗೋಪಾಲಕರು
ಗೋಪಿಯರು
ಹಿರಿಯರು
ಋಷಿಗಳು

ಮೇಳದವರು

ಕವಿ
ಗೊಲ್ಲರ ಹುಡುಗ

[ಸೂಚನೆ.—ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ನಾಟಕವಿದು. ಇಲ್ಲಿನ ಹಾಡುಗಳ ಅನೇಕವನ್ನು
ಮೇಳದ ಗಾಯಕರು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾತ್ರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ನರ್ತನಾಂಗ
ವಾಗಿಯೂ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.]

ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ

ನಾಂದಿ

ಜಗದೀ ಮಾಯೆಯು ಹೊಳಲಿಡುತಿರುವಾ

ಮರೆದೈವದ ಕೊಳಲ

ನಮ್ಮೆದೆ ಅರಚಣವಾದರು ಲಾಲಿಸಿ

ನೀಗಲಿ ಭವದಳಲ

ಅಕ್ಕರಾಗಮನ

(ಮೋಡ ಕವಿದಿರುವ ರಾತ್ರಿ. ಕವಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲ ಹುಡುಗರು ಉದುವಂಥ ಕೊಳಲ ನಾಡವು ಆಗಾಗ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ)

ಕವಿ

ಆವನೀ ಉನ್ಮತ್ತ ಈ ಸರಿಯಹೊತ್ತಿನೊಳು
ಕೊಳಲ ಬಾರಿಸಿ ಮಧುರರಾಗವನು ರಚಿಸಂತೆ
ಕರಿಮುಗಿಲ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಪರೆ ಸಿಲುಕಿ ನೋಯುತ್ತಿದೆ
ಗಾಳಿ ಬಾನಲೆಯುತ್ತಿದೆ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟ ತಿರುಕನಂತೆ

ಈಗಿತ್ತ ಆಗತ್ತ ಕಿವಿಯಾಚೆ ದೂರತ್ತ
ಮುಗಿಲುಮರೆ ಜೊನ್ನದಿಂ ಬೂದಾದ ರಜಸಿಪಥದಿ
ತರಳಮುರಳೀನಾದವಿದನಲರು ಬಯ್ಯುತ್ತಿದೆ
ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನ ತೃಣಾವರ್ತನಂದೊಯ್ದ ತೆರದಿ

(ಒಳತೆರೆ ಎದ್ದು ಬಿಳುದಿಂಗಳಾಗುವುದು.)

ಎನು ಚೋದ್ಯಮಿದಯ್ಯ ತಾಪಸಿಯ ಕಾಳಿದೆಯೊ-
ಳನುರಾಗವುದಿಸಿದೊಲು ತಿಂಗಳಿನ ಬೆಳಕಿದಾಯ್ತು
ಬಯಲೊಳಗೆ ಒಸವಾಯ್ತು ನೆಳಲೊಳಗೆ ರೂಪಾಯ್ತು
ಕಾಲ ಹಿಮ್ಮೊಗ ಹರಿದು ಗೋಕುಲವೆ ಕಣ್ಣಿ ಗಾಯ್ತು

(ಮುರಳೀನಾದ ಮಧುರತರವಾಗುವುದು. ಕವಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಡುತ್ತಾ ಗೋಪಿ ಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಪಾತ್ರಗಳು

ಕೃಷ್ಣ
ಬಲರಾಮ
ಶ್ರೀದಾಮ
ಅಕ್ಕೂರ
ಸುದಾಸ
ಸುಬಲ

ರಾಧೆ
ನಾಗವೇಣಿ

ಗೋಪಾಲಕರು
ಗೋಪಿಯರು
ಹಿರಿಯರು
ಖುಷಿಗಳು

ಮೇಳದವರು

ಕವಿ
ಗೊಲ್ಲರ ಹುಡುಗ

[ಸೂಚನೆ.—ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ನಾಟಕವಿದು. ಇಲ್ಲಿನ ಹಾಡುಗಳ ಅನೇಕವನ್ನು
ಮೇಳದ ಗಾಯಕರು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾತ್ರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ನರ್ತನಾಂಗ
ವಾಗಿಯೂ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.]

ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ

ನಾಂದಿ

ಜಗದೀ ಮಾಯೆಯು ಹೊಳಲಿಡುತಿರುವಾ
ಮರೆದೈವದ ಕೊಳಲ
ನಮ್ಮಿದೆ ಅರಚಣವಾದರು ಲಾಲಿಸಿ
ನೀಗಲಿ ಭವದಳಲ

ಅಕ್ರೂರಾಗಮನ

(ಮೋಡ ಕವಿದಿರುವ ರಾತ್ರಿ. ಕವಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲ
ಹುಡುಗರು ಉದುವಂಥ ಕೊಳಲ ನಾದವು ಆಗಾಗ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ)

ಕವಿ

ಆವನೀ ಉನ್ಮತ್ತ ಈ ಸರಿಯುಹೊತ್ತಿನೊಳು
ಕೊಳಲ ಬಾರಿಸಿ ಮಧುರರಾಗವನು ರಚಿಸಂತೆ
ಕರಿಮುಗಿಲ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಪೆರೆ ಸಿಲುಕಿ ನೋಯುತ್ತಿದೆ
ಗಾಳಿ ಬಾನಲೆಯುತ್ತಿದೆ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟ ತಿರುಕನಂತೆ

ಈಗಿತ್ತ ಆಗತ್ತ ಕಿವಿಯಾಚೆ ದೂರತ್ತ
ಮುಗಿಲುಮರೆ ಜೊನ್ನದಿಂ ಬೂದಾದ ರಜಸಿಪಥದಿ
ತರಳಮುರಳಿನಾದವಿದನಲರು ಬಯ್ಯುತ್ತಿದೆ
ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನ ತೃಣಾವರ್ದನಂದೊಯ್ದ ತೆರದಿ

(ಒಳತೆರೆ ಎದ್ದು ಬೆಳುದಿಂಗಳಾಗುವುದು.)

ಎನು ಜೋಡ್ಯಮಿದಯ್ಯ ತಾಪಸಿಯ ಕಾಳಿದೆಯೊ-
ಳನುರಾಗವುದಿಸಿದೊಲು ತಿಂಗಳಿನ ಬೆಳಕಿದಾಯ್ತು
ಬಯಲೊಳಗೆ ಒಸವಾಯ್ತು ನೆಳಲೊಳಗೆ ರೂಪಾಯ್ತು
ಕಾಲ ಹಿಮ್ಮೊಗ ಹರಿದು ಗೋಕುಲವೆ ಕಣ್ಣಿ ಗಾಯ್ತು

(ಮುರಳಿನಾದ ಮಧುರತರವಾಗುವುದು. ಕವಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಡುತ್ತಾ ಗೋಪಿ
ಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಬಾಗೇಸರಿ

ಬಾ ಸಖಿ ಬೃಂದಾವನಕೆ
ಆನಂದನಿಕೇತನಕೆ—ಬೇಗ ಬಾ ಸಖಿ

ಯಮುನೆಯ ತೆರೆತೆರೆ ತಾಳವ ಹೊಯ್ದು
ತೀರದ ತರುತರು ಅಭಿನಯಗೆಯ್ದು
ಲತೆಲತೆ ಬಳುಕಿ ಗಾಳಿಗೆ ತಳುಕಿ
ಕೊಳಲಿಗೊಲೆವಾ ತಾಣಕೆ—ಬೇಗ ಬಾ ಸಖಿ

ಯಾಮಿನಿಮಾತೆಯ ವಂಚಿಸಿ ಜಂದ್ರ
ಹಣಿಕಿದನಿದೆಕೋ ಮುಗಿಲೊಳತಂದ್ರ
ರಸವೇರಿದ ತೆರ ಹಸನಾಯಿತು ತಿರೆ
ಮಧುರ ಮುರಳೀನಾದಕೆ—ಬೇಗ ಬಾ ಸಖಿ

ಕಾಮುಗಿಲಾಗಸವನು ಹೊದೆವಂತೆ
ನಿದ್ದೆಯು ಮುಸುಕಿತು ಹಿರಿಯರನಿಂತೆ—
ಚಡದೇಹವ ಮಸೆಯೊಳೆ ಜಿಟ್ಟಂತೆ
ಹಗುರಾದೆವು ಈ ರಾಗಕೆ—ಬೇಗ ಬಾ ಸಖಿ

ದಿವ ತೊರೆಯಿತು ತನ್ನಯ ಸಾರವನೇ
ಇಳೆ ಕಳೆಯಿತು ತನ್ನಯ ಭಾರವನೇ
ಜನ ಮರೆತಿತು ತನ್ನಯ ರೂಢಿಯನೇ
ಪೋಹನ ಮುರಳೀಗಾನಕೆ—ಬೇಗ ಬಾ ಸಖಿ

ಎನ್ನದು ತನ್ನದು ಇದು ಸರಿ ತಪ್ಪು
ಇಲ್ಲದಾಯ್ತು ಕೊಳಲುಲಿವೇ ನೆಪ್ಪು
ಸಂಸಾರ ದೂರ ಬಿನದವೇ ನೇರ
ಇನ್ನು ನಮಗೀ ಗಾನಕೆ—ಬೇಗ ಬಾ ಸಖಿ

(ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.)

(ಗೋಪಾಲಕರ ಗುಂಪು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.)

ಗೋಪಾಲಕರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಮಾಂಡ್

ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ನೇಹಿಗರೇ
ಹಳುವಿಗೋಡುವ
ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲನೂದಿ
ಸನ್ನೆ ಮಾಡುವ—

ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲನೂದುತಿರೆ
ನಿದ್ದೆಯೆಂತು ಬಹುದೆಮಗೆ
ರಾಮ ಹರೆಯ ಮೋದುತ್ತಿರೆ
ನಿಲ್ವೆವೆಂತು ಮನೆಯೊಳಗೆ—ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ

ಪಟವ ದಾರ ತುಯ್ಯುವೊಲು
ಮನವ ತುಯ್ಯದೀ ಕೊಳಲು
ಅದರ ಸರಕೆ ಹಾರಾಡೆ
ನಲವೆಲರೊಳು ತಾರಾಡೆ—ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ

ಸುಮನೆ ಯಮುನೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ
ಚೆಲುವೆ ಚೆನ್ನಿ ಶುಕವಾಣಿ
ಹೊಸಬ ಹೊನ್ನಿ ಪರಿಣಾಕ್ಷಿ
ನೆರೆದಿಹರೆನಲಿದೆ ಸಾಕ್ಷಿ—ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ

ಹಗಲಿನಾಚೆಯಿರುಳ ಕರೆ
ನೇರಿಟ್ಟಿತು ನೇಹಿಗರೆ
ಆಸೆಯಂತೆ ಬಾಳಾಗೆ
ತೋಷವೊಂದೆ ಮೇಲಾಗೆ—ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ

(ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು.)

(ಗೋಪಿಯರ ಮತ್ತೊಂದು ತಂಡ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು.)

ಗೋಪಿಯರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ತೋಡಿ

ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ—ಆಲಿಸು
ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ—ತ್ವರೆ ತ್ವರೆ

ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಹಸುಗೂಸ ಮರೆ ಮರೆ
ಪಕ್ಕದ ಗಂಡನ ತೊರೆ ತೊರೆ
ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ತ್ವರೆ ತ್ವರೆ—ಕೃಷ್ಣನ

ಮುತ್ತಿನ ಕುಪ್ಪಸ ಹರಸೋಲೆ
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚಾಡಿ ಮುಡಿಮಾಲೆ
ಹೆಜ್ಜೆಯ ನೇವರ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಪಿಲ್ಲಿ
ಮರೆತೇ ಬಂದೆನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸಖಿ—ಕೃಷ್ಣನ

ಹೊತ್ತಾರೆ ಹೊರೆಗಿಲನ ಮಿಕ್ಕರೆ ಮಿಗಲಿ
ಮಿಕ್ಕದ ನೆರೆಹೊರೆ ನಕ್ಕರೆ ನಗಲಿ
ಬೃಂದಾವನದೊಳಾಲಿಸಿಗೋ ಮುರಲೀ—ಕೃಷ್ಣನ

ನೇಸರ ಕಿರಣ ಆಗಸದಿರುಳ
ತೊರೆಯಿಸುವ ರೀತಿ
ಮುರಳೀಧರನ ಮುರಳೀವಾಯೆಗೆ
ಮನಜಿಟ್ಟ ತೆ ಭೀತಿ
ಇನ್ನಾಯಿತೆ ಪ್ರೀತಿ—ಕೃಷ್ಣನ

(ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.)

(ಊರಿನ ಹಿರಿಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಜತೆಗೆ ರಾಧೆಯ ತಂದೆ ಸುದಾಸ ಆಕೆಯ ಸಖಿಯ ತಂದೆ ಸುಬಲ ಇವರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಹಿರಿಯರು

(ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.)

ನೀನು

ನೀನೂ

ನೋಡಿದಿರಾ

కేళిదిరా

ఇదో సరిహోత్తు
సుత్తు ముత్తు హచ్చదే హళువు
జనది సుళువు

ఇవరి నలిత ఈ తేర కుణిత
ఎనిదు హుచ్చ యారిగే మేచ్చ
మసేమరవేల్లవ తోరేది మంది
ఇంతు సేరియే భయవేల్లవు సంది
యారిగే మేచ్చ
ఎనిదు హుచ్చ

సుబల

నిన్న మగళు రాధయు ఒకళంతే
నందకువారన జతేగళంతే

సుదాన

సుళ్ళు సుళ్ళు మగు మసేయల్లికుదు
ఈ పోళ్ళమాతు ఎనగహితరదు
పాప తప్పలి మలగిదే సోతు

సుబల

పాప పాప బరి బిరిదియ మాతు

ఒబ్బ

అహహ మధుర మధుమధుర

సుదాన

ఎను—ఎను

ఒబ్బ

అగో అగో మురలీ—లాలిసు బధిర

ಹಿರಿಯರು

ಅಹಹಾ—ಅಹಹಾ

ಅರುವತ್ತರೊಳರ್ಧವನೇ ಜಾರಿಸಿತು
ನಡುಹರೆಯದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನೆ ತೋರಿಸಿತು
ಏಗೈದೆವೊ ಏಗೈದೆವೊ ಕಜ್ಜ
ಇಂದುತನಕ ಇದ ಕೇಳದೆ ಅಜ್ಜ

ಸುದಾನ

ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು ಜಗಕೆಲ್ಲಕು ಹುಚ್ಚು

ಹಿರಿಯರು

ಓ ಸುದಾಸ ನೀ ಬಲುಪೆಚ್ಚು
ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ ಹಳುವಿಗೆ ನಡೆವ
ಸನಿಯದೊಳೇ ಕೊಳಲಿಂಪನು ಪಡೆವ

(ಸುದಾಸ ಸುಬಲರು ಹೊರತಾಗಿ ಮಿಕ್ಕವರು ಹೋಗುವರು.)

ಸುದಾನ

ಓ ಸುಬಲ

ನಿನಗೂ ಈ ಕೊಳಲಿಸಿದಾಗಿಹುದೇ

ಸುಬಲ

ಆಲಿಸಯ್ಯ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗಿಹುದೇ

ಸುದಾನ

ಇಂಪಿಲ್ಲವೆಂದೆನುವಂತಿಲ್ಲ
ಕೊಳಲನು ಬಾಚಿಸೆ ಪೋರನು ಬಲ್ಲ

ಸುಬಲ

ಅವ ಬಾಚಿಸುತಿರೆ ಹರಟೆಗೆ ಸೊಗಸು

ಸುದಾನ

ಏನಿದೆ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲವು ಹೊಲಸು

ಸುಬಲ

ಇಂದಿನ ಸುದ್ದಿಯು ತಿಳಿಯದೆ ಅಣ್ಣ

ಸುದಾನ

ಉಪ್ಪು ಉಪ್ಪು ಏನೇನ್ ಯಾರಿಗೆ ಬನ್ನ

ಸುಬಲ

ಮಧುರಾಪುರದರಸರ ಕಡೆಯಿಂದ

ಸರದಾರನೊಬ್ಬನೈತಂದ

ನೆಟ್ಟನೆ ಗೋಪನ ಮನೆಗೇ ಬಂದ

ಅಹ್ಹಾ ಆತನ ರೀಕೇ ರೀಕು

ಆತನು ಬಲು ದೊಡ್ಡ ವನಿರಬೇಕು

ಸುದಾನ

ಆ ಮಾತಿರಲಿ ಬೇಹೇನಣ್ಣ

ಸುಬಲ

ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬ ಕೆಮಗೌತಣವಣ್ಣ

ಸುದಾನ

ಓಹೋ ನಿನಗೂ

ಸುಬಲ

ಹ್ಲಾ ಹ್ಲಾ ನಿನಗೂ

ಈ ಊರಿನ ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರಿಗೂ

ಸುದಾನ

ಎಂದಿಗೆ ಪಯಣ

ಸುಬಲ

ನಾಳೆಗೆಯೇ

ಸುದಾನ

ನಾಳೆಗೆಯೇ

ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದುದೀ ಸಲವೇಕೋ

ಸುಬಲ

ಆರು ಬಲ್ಲರೀ ರಾಜನ ಮನವ

ಸುದಾನ

ದಿಟ ಆತನೊಂದುತ್ತರ ಹುಚ್ಚಿ ನವ
ಏನಾದರು ಕೇಡನು ಬಗೆದಹನೊ

ಸುಬಲ

ಗೋಪನೊಳ್ಳೆಯವ ದೊರೆಗೂ ಮೆಚ್ಚು
ಕೇಡುಮಾಡಲಿವಗಾರಿಗೆ ಕೆಚ್ಚು

ಸುದಾನ

ಗೋಪನೊಳ್ಳೆಯವ ಸು ಆ ಮಕ್ಕಳೊ
ಅವರ ಮೇಲೆ ದೊರೆವರೆಗೂ ದೂರು
ಹಾಳಾಯಿತು ಅವರಿಂದೆಮ್ಮೂರು

ಸುಬಲ

ದೂರಬೇಡ ದೂರಬೇಡ ತಾತ
ಆಳಿಯನಪ್ಪನೋ ಏನೋ ಆತ

ಸುದಾನ

ಸಾಕು ಸುಮ್ಮನಿರು ನಿನಗೂ ಹುಚ್ಚು

ಸುಬಲ

ಹುಡುಗಿ ಕಡುಚೆಲುವೆ ನೀನೂ ಗಣ್ಯ
ಎಂತಿಹುದೋ ಆ ಹಸುಳೆಯ ಪುಣ್ಯ

ಸುದಾನ

ಗೋಪ ಕೇಳಿದರೆ ನಾ ಕೊಡೆನೆನ್ನೆ
ಆರಿಗೆ ಕಡಮೆಯೊ ನನ್ನೀ ಕನ್ನೆ

ಸುಬಲ

ಹಾ ಹಾ ಬಲು ಇಂವೋ ಈ ಕೂಳಲು

ಸುದಾನ

ಅಗೊ ಆ ಮರದೆಡೆ ಯಾರದು ನೆಳಲು

ಸುಬಲ

ಹೋ ರಾಜಪುರುಷ ಕೇಳಿತೊ ಮಾತು

ನಡೆ ಈ ತಾಣವ ಬಿಡುವುದೊಳ್ಳಿತು

ಸುದಾನ

ಏತಕೆ ಒಬ್ಬನೆ ಬಂದಿಹನೋ

ಸುಬಲ

ಈ ಕೊಳಲೆಳೆತಕೆ ಸಂದನೊ ಎನೋ

ಸುದಾನ

ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹುಚ್ಚು

(ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ.)

(ಅಕ್ಕೂರ ಸಾಮಾನ್ಯವೇಷದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಅಕ್ಕೂರ

ರಾಗ—ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳ

ಶಿಶಿರಕುಸುಮಾಮೋದೋಚ್ಛ್ವಸಂ ಸುಧಾಂಶುಕರಾದೃತಂ

ವಿಮಲಯಮುನಾತೋಯಾಶ್ಲಿಷ್ಟಂ ಮನೋಹರಮರ್ಮರಂ

ಮಧುರಮುರಲಿನಾದಾವಿಷ್ಟಂ ವಿಚಿತ್ರಸುಖಾವಹಂ

ವಿಪಿನಮಿದಹಾ ನಾನೇವೇಕ್ಷ್ಯಂ ವಿಮಂದಮುದಾಂತರಂ

ರಾಗ—ಬಿಲಹಂ

ನಂದಗೋಪನ ಮನೆಯ ತೂಗುಮಂಚದಮೇಲೆ

ನಿದ್ದೆಮೇಲುದುವಾತ್ಮ ಹೊದೆಯಲಿರೆ ಇನಿಯಳ್

ಮುಟ್ಟಿ ಬಾ ಎಸುವಂತೆ ಈ ಕೊಳಲು ಕಿವಿಗೊಳಲು

ಒಂದೆನೀ ಅಭಿಸಾರವೆನಿತು ಲೇಸಾಯ್ತು

ರಾಗ—ಮೋಹನ

ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಗು ನೇತ್ರವೇ ಮಿಗಿಲೆಂದು

ಲೋಕ ನುಡಿಯುವುದಿರಲಿ ಆದೊಡೆಂದು

ಈ ಹಳುವೊಳಿ ಗಾಸವಾಲಿಸಲು ತೋರುವುದು
ಶ್ರೋತ್ರವೇ ಎಲ್ಲದಕು ಮಿಗಿಲು ಎಂದು

ರಾಗ—ಕಾಂಭೋದಿ

ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂ ಕೇಳೈಯಿಂ ಪರಿಕಿಸುವ ಬಳಕೆಯಿಂ
ಗೇಯದುರ್ಜೇಯವೆಂದೆಸೆರ್ದ ಮನವು
ಇಂದೊರ್ವ ಗೋವಳನ ಕೊಳಲುಲುಹಿಗಾಯೆಂದು
ಬೆರಗಪ್ಪ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಕೇವೇಳ್ವನು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಕಮಾಚ್

ತೆರೆಯಿತೆನ್ನ ಮನವು—ಕೊಳಲೊಳು
ಹರೆಯೆ ಗೋವಾಲನೊಲವು || ಪ ||
ಕತ್ತಲುಳಿದು ಈ ಇರುಳು ಬೊನ್ನಕೆ
ಮಧುರಳಾಗಿ ಮನಬಿಚ್ಚಿಹ ತೆರದೊಳು || ಅ. ಪ ||

ತರಳದಳವ ಜಲದೇವಿಯ ಕರವೆನೆ
ಜಲದೊಳಾಡಿಸುವ ಬಿರಿದ ಕುಮುದದ
ಮುತ್ತು ನಕ್ಕಿ ತೆನೆ ಅರಳಿದ ಸುರಯಿಯ
ಕಂಪಿಸಲರ ಜತೆಗೂಡುವ ಗಾಸಕೆ—ತೆರೆಯಿತೆನ್ನ ಮನವು

ಹರವ ಜಲದ ಕಣ್ಣೊಳುವ ಬಸಂಗಳ
ಖಗದ ಮೃಗದ ಮುದದಿಂಪು ದನಿಗಳ
ಸೊಗವನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮೆದೆಯ ಕುಹರದೊಳು
ತುಂಬಲೆಸುವೀ ಮೋಹನಗಾಸಕೆ—ತೆರೆಯಿತೆನ್ನ ಮನವು

ಸುಸ್ವರದಿಂ ಕರಣವ ಪಟುಮಾಡಿ
ಮನವ ಹೊತ್ತಿಸುತ ಹೃದಯವ ಬಿಳಿಗಿ
ಇರವನೆಲ್ಲದರ ಚಿಲುವನಾತ್ಮದೊಳು
ಮೋದವ ಜ್ವಲಿಸೆ ಬೇಳುವ ಗಾಸಕೆ—ತೆರೆಯಿತೆನ್ನ ಮನವು

ರಾಗ—ರೀತಿಗಾಳ

ಜೊನ್ನದೋಲ್ ಕಂಪಿನೋಲ್ ನೇಹದಂತೊಲುಮೆಯಂ-
ತೆದೊಮ್ಮೆಲ್ಲ ಭಾವಗಳ ಹೊರಗಿನಂತೆ

ಸುರರನುಜ್ವಲಗೋಳಿಪ ಹವಿಯಂತೆ ಈ ಗಾನ
ಇದನುಲಿವ ಗೋಪಾಲನೆಂತಿರುವನೋ

(ತರೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.)

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಕೇದಾರ

(ಕೊಳಲುಲಿವಾಲಿಪೆವೆಲ್ಲ—ಆದೊಡೆ
ಮುರಳೀಧರ ಕಾಣಲೊಲ್ಲ
ಎಲ್ಲಿಹನೀ ಗೋಪಬಾಲ—ಪೇಳಿ-
ರೆಲ್ಲಿಹನೀ ಮೋದಶೀಲ)

ಅಕ್ಕೂರ

ಕೊಳಲಿನ ಮಾಯೆಗೆ ಎಹ್ವಲರಾದೀ
ಗೋಪವಧೂನಿಕರಂ
ಕೃಷ್ಣನನರಸುತ ಮೈಮರೆ ಮೊರೆಯುತ
ಬರುತಿದೆ ಮರೆಗೈದುವುದೆ ತರಂ

(ಮರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.)

(ಗೋಪಿಯರು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

ಕೊಳಲುಲಿವಾಲಿಪೆವೆಲ್ಲ—ಆದೊಡೆ
ಮುರಳೀಧರ ಕಾಣಲೊಲ್ಲ || ಪ ||
ಎಲ್ಲಿಹನೀ ಗೋಪಬಾಲ—ಪೇಳಿ-
ರೆಲ್ಲಿಹನೀ ಮೋದಶೀಲ || ಅ. ಪ ||

ಯಮುನೆಯ ಬಸವೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿ—ಸಖಿಯರೆ
ದಿಸೆದೆಸೆಯಲಿದೆವು ಮಿಡುಕಿ
ತರುತರುವಡಿಯೊಳು ನೆಳಲು—ನಿಮ್ಮ ಶ್ಯಾಮ
ನಿಲ್ಲಿಹನೆಂದಣಕಿಸುತಿರಲು

ಕರೆವೆಡೆ ಹೊನ್ನ ಹೂಸೋನೆ—ಜುಮುತಟ್ಟಿ
ಜಲರುಹಶ್ಯಾಮನ ಸುಳಿವನೆ ಕಾಣೆ

(ಗೋಪಾಲಕರ ಗುಂಪು ಹಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ.)

ಗೋಪಾಲಕರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ಹರಿವೆಡೆ ಹಗುರಾಗಿ ಯಮುನೆ—ಮಳಲೊಳು
ಹರಿಯನರಸುತಲಾಯ್ತು ನಮಗೆ ಬರಿಬವಣೆ

ಎಲ್ಲರೂ

ತರುಗಿಡಬಳ್ಳಿ ಬಸವೆಲ್ಲಾ—ಕಿವಿ ಬಳಿ
ಪಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ ಗೋವಿಂದನ ಸೊಲ್ಲ
ಆದೊಡೆ ಕೆಂಗಳಿಗಿವ ಕಾಣಲೊಲ್ಲ—ಕಾಣೆ-
ವೆಲ್ಲವಿತಿಹನೋ ನಮ್ಮ ಗೊಲ್ಲ

ಇಗೊ ಇಲ್ಲೆ ಎಸುವಂತೆ ಬಮ್ಮೆ—ಅಲ್ಲ
ಬಗೆಯಲ್ಲೆ ಎಸುವಂತೆ ಬಮ್ಮೆ
ದೂರಸಾರಿದನೇನೊ ಎನಲೊಮ್ಮೆ—ಪೇಳಿ
ಆವೆಡೆ ನಾಸಿವನ ಕಾಣಲಮ್ಮೆ

ಅಗೊ ಬನ್ನಿ ಅಗೊ ಬನ್ನಿ ಮುರಳೀ—ಗೆಳೆಯರೆ
ಬಯಕೆವೇಗಕೆ ನಡೆ ತಗ್ಗದೆ ಇರಲಿ
ಮನ ಮುಂದೆ ತನು ಹಿಂದೆ ಎನದೆ—ಅವನೆಡೆ
ತನುಮನವೊಂದಾಗಿ ಧಾವಿಸುತಿರಲಿ

ಕೊಳಲುಲಿವಾಲಿಪೆವೆಲ್ಲ—ಅದೊಡೆ
ಮುರಳೀಧರ ಕಾಣಲೊಲ್ಲ

(ಗುಂಪು ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.)

ಅಕ್ಕೂರ

ರಾಗ—ಬಹುದಾರಿ

ಗೋಕುಲದೀ ಜನವೆಂತೀ ಗೋಪಾಲನಿಗೆ
ಹಂಬಲಿಸುತ ತೊಳಲುತ್ತಿದೆ ಎಂತಿವನ ಬಗೆ
ಕಾಣದೆಯೇ ಬಲಿದಿವೆ ನಾ ಹಿಂಬಾಲಿಸಲೇ
ಅತ್ತಡೆಯಲ್ಲಿತ್ತೆಡೆ ಕೊಳಲಿಲ್ಲಿಯೆ ನಿಲಲೇ

(ಆಲಿಸಿ)

ಇರುಳ ದೀವಿಗೆಯಂತೆ ತನ್ನ ನೆ
ಮೆರಸಿಕೊಂಡೀ ಗಾನವು
ಸಸಿಯಕ್ಕೈತಂದಂತೆ ಹೊಗರಿಂ
ನನ್ನ ಸುತ್ತಸು ಬೆಳಗಿದೆ.

(ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ)

ರಾಗ—ಮಲಯಮಾರುತ

ಅಗೊ ಮುರಳೀಧರನಾಹಾ

ಅಗೊ ಮುರಳೀಧರನಾಹಾ

ನಿಡುತೋಲೋ ಎದೆಹರಹೋ
ನಡೆಬಿಡಗೋ ನಿಲುಬಗೆಯೋ
ನಗುಮೊಗವೋ ತಹ ಸೊಗವೋ
ಕನಸಿಗು ಇಂಥವ ಸುಳಿವೊಲ್ಲ
ಊಹೆಗು ಮಿರಿಹನಲ್ಲಾ
ಅಗೊ ಮುರಳೀಧರನಾಹಾ

ನರರಚ್ಚ ರಿಮಣಿ—ಸುರರು ಪರೀಕ್ಷಿಸೆ
ಜೊನ್ನದ ಪಾಲಿನೊಳದ್ದಿರುವ
ಇಂದ್ರನೀಲವಿದೊ—ಆಹಾ—
ಅಗೊ ಮುರಳೀಧರನಾಹಾ

(ಬಲರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿ)

ಈತನು ಮೆಚ್ಚೋ ಆತನು ಮೆಚ್ಚೋ
ಮನ ಹೆಚ್ಚಾ ರೆಂದಚ್ಚ ರಿಗೊಳುತಿರೆ
ಹರೆಯ ಹಿಡಿದು ಕೊಳಲಿಗೆ ನಡೆಗೊಡುವಂ
ಉದಾರರೂಪಂ ಆವನಿವಂ
ಬಲರಾಮನಲ್ಲದೇ ಆವನಿವಂ

ರಾಗ—ಸಾಮಾ

ಹರೆಯದೆಳಹೊಗರಿಂದ ಕಳೆತೀವಿ ಇಹರು
ಸೆಳೆರೂಪಿನಿವರಿಗಾರೊಲಿಯದಿಹರು

ಜಸದಂತೆ ಇರುವವರ ಪರಿಪರಿಯಲಿ
ನಿರುಕಿಸುತಲೆನ್ನ ಬಗೆ ಬಳಕೆಗೊಳಲಿ

(ಮರೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.)

(ಕೃಷ್ಣ ಮುಂದೆ ರಾಮ ಹಿಂದೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ, ಗೋಪಬೃಂದ ಹೋದ ಇದಿರು
ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ.)

ಕೃಷ್ಣ

ಎನ್ನೀ ಕೊಳಲಿದು ಕಾಡಿನ ಬಿದಿರು
ಈ ಹುಲುಕಡ್ಡಿಗೆ ಎನಿತೋ ಚದುರು ?
ಇದರಿಂ ನಾನಪ್ಪೆನು ನಾದಮಯ
ಈ ಬೃಂದಾವನ ಆನಂದಮಯ
ಎನ್ನಿ ನಿತಾಸೆಗಳಿದರೊಳು ತೂರಿ
ನಾದದ ವೇಷದಿ ಕಿವಿಬಳಿ ತೋರಿ
ಮರಳಿ ಎದೆಗೈದೆ ಎನಿತಾಹ್ಲಾದ
ಬಯಕೆಯೇ ಸಲಿಕೆಯಪ್ಪ ವಿಸೋದ
ಪ್ರಾಣತರಂಗಿತ ನಾದತರಂಗ
ನಾದತರಂಗಿತ ಪ್ರಾಣತರಂಗ
ನನಗೂ ನನ್ನಾಹ್ಲಾದಕು ನಡುವೆ
ಇಹುದೀ ಚದುರಿನ ಬಿದಿರಿನ ಕೊಳವೆ
ಎನಗೆನ್ನಾ ನಂದದ ಬಳಿತೋರೆ
ಸಹೃದಯವೀ ಜಗವೆಂಬುದ ಸಾರೆ

ಬಲರಾಮ

ಮೂಲೋಕವ ಗೆಲೆ ಸಾಕೀ ಸಾಧನ
ಎನ್ನಿ ಪುದೆನಗೀ ವೇಣುವಾದನ

ಕೃಷ್ಣ

ಮಗುವಳುತ್ತಲೂ ತಾಯಿ ಗೆಲುವುದು
ಏನಚ್ಚರಿ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಗೆಲುವುದು
ಕೇಶಿಯನಿದಿರಿಸೆ ಕೊಳಲಿದು ಸಾಕೆ
ಕೇಡುಗರಿದಿರೊಳು ಹಾಡ ಪರಾಕೆ

ಬಲರಾಮ

ದಿಟದಿಟ ಅನುಜ—ಧೇನುಕನೆಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನೀ ತೆಳ್ಳನೆ ಬಿದಿರುಲಿವೆಲ್ಲಿ

ಕೃಷ್ಣ

ಒಲೈಯ ನಲೈಗೆ ಹಾಡಿನ ದಾನ
ವೈರರುಜಿಗೆ ತೋಳ್ಪಲವನುಪಾನ
ಮದಿಸಿದ್ದಾ ಕಾಳಿಂಗನ ಮಣಿಸೆ
ಕಾಲಿನ ತಾಳಕೆ ಹಡೆಗಳ ಕುಣಿಸೆ

(ತಟಕ್ಕನೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ.)

ರಾಗ—ಹಂಸಧ್ವನಿ

ಕುಣಿಯಲುಬೇಕೀ ಕುಣಿತವ
ತಲ್ಲಣಿಸಲು ಜನ ಏಗತಿ ಎನುತ
ರೆಂಬಿಯೇರಿ ನಾ ದಿಗಿಲಂ ನಗುತ
ಧುಮುಕಿ ತಲಕೆ ಕಲಕಿ ಮಡುವ ಪಾದಾ-
ಘಾತದಿಂದ ಸುಳಿಗಳ ಬಿಲವಾದಾ
ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಂಗಸರ್ಪವಂ
ತುಡುಕಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿ ಅವನ ದರ್ಪವಂ
ಮುರಿದು ವಿಷಕಾರೆ ಮನಕೆ ಭಯವೂರೆ
ಬಳಿಯ ಸತಿಯೂಳೆ ಹಡೆಯೇಳು ಜೋಲೆ
ಶರಣು ಶರಣು ಗೆಲು ಗೆಲ್ಲು ಭಾವುರೇ
ಎಂಬ ಸೊಲ್ಲಿಗೆದೆ ಮುದದಿ ಮದಿಸಿರೇ
ಕುಣಿಯಲುಬೇಕಾ ಕುಣಿತವ.

ಬಲರಾಮ

ಪ್ರಲಂಬನಹಹಾ ಸೆಸೆದೊಡೆ ಸಾಕು
ಬಗೆ ಮುದದಿಂ ಕುಣಿವುದು ಥಕಥಾಕು—
ನಾನೂ ನಿಮ್ಮಂತೆಂದಾ ನೈರಿ
ನೇಹವ ತೋರಿ ಜತೆಯಂ ಸೇರಿ
ಆಟದಿ ಬೆರೆತು ಬೂಟಕೆ ಸೋತು
ಬೆನ್ನನೇರೆ ನಾ ಗೋಣಿಗೆ ಜೋತು

ದೂರಕೊಯ್ದು ಕಡುವೇಗದಿ ದುರುಳಂ
 ಕೊಲ್ಲಲೆಳಸೆ ಮರೆತೆನ್ನಯ ಹುರುಳಂ
 ತೊಡೆಯೊಳವುಕಿ ಕೊರಲ ಹಿಸುಕಿ ಕೈಯಿಂ
 ನೆತ್ತಿಯೊಡೆಯೆ ಗುದ್ದಿ ಗುದ್ದಿ ಬಾಯಿಂ
 ರಕ್ತದ ರಸ ಹಿಳಿಯೇ ದಮ್ಮಳಿಯೇ
 ಹಾಹಾರವನೇಳೇ ತನು ಬೀಳೇ
 ಬಿದ್ದ ನುಘೇ ಹೋ ಎನೆ ಜನ ಸುತ್ತ
 ಪ್ರಲಂಬಗಿಳಿಯಾಲಿಂಗನವಿತ್ತ
 ಕುಣಿಯಲುಬೇಕಾ ಕುಣಿತವ.

ಕೃಷ್ಣ

ರಾಗ—ಸಿಂಹೇಂದ್ರಮಧ್ಯಮ

ವಿಷಾದಮಾಯ್ತುಗ್ರಬ ಬೀಳೆ ರಕ್ತ ಸಂ
 ಪ್ರತಾಪವಂತಂ ಕೆಳಗೀತ ತಕ್ಕವಂ
 ಅಕಾರಣಂ ದ್ವೇಷಮದೇಕೆ ಲೋಗರೋಳ್
 ಅಕಾರಣಂ ನೇಹಮಿದಲ್ತೆ ಸೋಜಿಗಂ

ರಾಗ—ತೋಡಿ

ಸ್ನೇಹಾಭಿಲಾಷಿ ಹೃದಯಂ ಜ್ವಲಿತಾರ್ಚಿಯಂದಂ
 ಚೇತೋಭಿಗಾಮಿ ಸಕಲಾತ್ಮರಸಪ್ರವೃದ್ಧಂ
 ಆನಂದಪಾವಕಸುದೀಪ್ತಮಿದಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲು-
 ತ್ತುದ್ದೀಪ್ತಿಯಂ ವೋಗೈಯನೈದುವರೈದುವಂದಂ

ಬಲರಾಮ

ರಾಗ—ಬೀಗಡ

ಒಲಿದವರೊಲಿಯಲಿ ಹಗೆತನ-
 ಕೆಳಸುವರೆಳಸಲಿ ಮದಾಂಧರವರವರಿವೋಲಿ
 ಇಳೆಯೊಳಗೇಪರಿಯಾಗಲಿ
 ಬಿಲೆಕೊಡದವರಿಲ್ಲವೆನುಗೆ ಎಂದಾನರಿವೆಂ

ಕುತ್ತಗಳಾರೋಗ್ಯಕ್ಕಾ-
 ಪತ್ತುಗಳೈಶ್ವರ್ಯಜೀವಿತಕ್ಕರಿ ಮೈತ್ರ-

ಕೌತ್ಸಮ್ಯಕ್ಕಮಧಮರ್ ತಾ-
ವುತ್ರೇಜನವೀವರಂತೆ ಸತ್ತೋನ್ನತಿಯಂ

ಕೃಷ್ಣ

ರಾಗ—ನಾಡನಾಮಕ್ರಿಯ

ನಾನೊಲಿವೆಂ ನಿಮ್ಮವನ್ನೆ
ಎನುವನಾಂ ಬೇಡೆನಯ್ಯ ನೀಡುವೆನೆನ್ನಂ
ಗಾನದಿ ಸಾರುವೆನಿದನಾಂ
ಜಾಣೆಂ ಕಿವಿಗೊಡುವ ಲೇಸು ಎಲ್ಲರಿಗಿಲ್ಲಂ

ಬಲರಾಮ

ರಾಗ—ಮಾಂಡ

ಉಪ್ಪಿಗೆ ಪಾಲೆ ಮುನಿವುದು
ಸಕ್ಕರೆಗದು ಒಲಿವುದು
ಮನಮನದೊಲು ಬೆರೆವ ಗುಣ
ಬಲ್ಲವರಾರೀ ಹದನ

ಕೃಷ್ಣ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಕಾಪಿ

ಒಲುಮೆ ಹಗೆ ಎಂಥ ಬಗೆ
ಇದನೆನಗೆ ಪೇಳ್ವರಾರ್
ಇದನೆನಗೆ ಪೇಳ್ವರಾರ್

ಅರಿಯಲು ಹೂ ಬಲುಸರಳ
ಬಲ್ಲೆವೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಹುರುಳ
ಒಂದೆ ತೊಟ್ಟು ಎರಡು ಹುಟ್ಟು
ಎಂಥ ಬಗೆ ಇದನೆನಗೆ

ಪೇಳ್ವರಾರ್—ಒಲುಮೆ ಹಗೆ

ಮೋಡದ ಕರುಳೊಳು ಕೂರ್ಪು
ಅಂಚೊಳಿಹುದು ಸಿಡಿಲಾರ್ಪು
ಒಂದೆ ಇರವು ಎರಡು ತೆರವು

ಎಂಥ ಬಗೆ ಇದನೆನಗೆ

ಪೇಕ್ಷರಾರ್—ಒಲುಮೆ ಹಗೆ

(ಹೀಗೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀದಾಮನೆಂಬ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬ ಈ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ತನ್ನೊಂದು ನುಡಿಯೊಡನೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.)

ಶ್ರೀದಾಮ

ನಗೆಯೊಳಗೇನಿದೆ ತೊಡಕು

ಸರಳವೆ ಹುಬ್ಬಿನ ಸೆಡಕು

ಒಂದೆ ಪ್ರೀತಿ ಎರಡು ರೀತಿ

ಎಂಥ ಬಗೆ ಇದನೆನಗೆ

ಪೇಕ್ಷರಾರ್—ಒಲುಮೆ ಹಗೆ

ಮೂವರೂ

ಒಂದೆ ಪ್ರೀತಿ ಎರಡು ರೀತಿ

ಎಂಥ ಬಗೆ ಇದನೆನಗೆ

ಪೇಕ್ಷರಾರ್ ಪೇಕ್ಷರಾರ್

ಪೇಕ್ಷರಾರ್—ಒಲುಮೆ ಹಗೆ

ಬಲರಾಮ

ವೋ ವೋ ವೋ ಪೇಳುವರ್

ಕಣ್ಣೊಳು ನಿನ್ನಾಳುವವರ್

ಕೃಷ್ಣ

ಬಾ ಬಾ ಬಾ ನೀನೊ ಬಾ

ನನಗೆ ಹರೆಯ ಮೋದು ಬಾ

ಶ್ರೀದಾಮ

ಬನ್ನಿ—ಕೃಷ್ಣ ಬೇಗ ಬಾ

ಬಲರಾಮ

ವೋ ವೋ ವೋ ವೋಗು ನೀ

ಕಾದಿರುವರು ಕಾಮಿನೀ

ಹೆಣ್ಣು ಹಂಬಲೆನಗಿಲ್ಲ

ನಾಚುವರೆನ್ನಿ ದಿರೆಲ್ಲ
ಗಂಡುಕೂಡೆ ನನ್ನಾಟ
ನಿನಗಿರಲೈ ಈ ಬೇಟೆ
ಕೃಷ್ಣಾ ಪೋಗು ನೀ

(ಬಲರಾಮ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.)

ಕೃಷ್ಣ

(ಶ್ರೀದಾಮನಿಗೆ)

ಎನ್ನ ಚೆನ್ನೆ ಬಂದಿಹಳೆ?

ಶ್ರೀದಾಮ

(ಕೊಂಕಿನ ಸಂದೆಗದಿಂದ)

ಕಂಡೆನೆ ನಾ—ಬಂದಿಹಳೆ

ಕೃಷ್ಣ

ಪೋ ಪೋ ಪೋ ಪೋ ಪೋರ

ಶ್ರೀದಾಮ

(ಹೆಣ್ಣು ಹಾಗೆ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾ)

ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾ ನೀರ

(ಎಂದು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ.)

ಕೃಷ್ಣ

ಥಳಿಸುವ ಪ್ರೇಮದ ಮಿಂಚೊಳಗಾಗಿರೆ
ಮೋಹರಿಸುವ ಮೋಹದ ಮನದಿಂ
ಬಿರುವೆಲರನು ಕರಿಮೋಡದ ತೆರದೊಳು
ಹಿಂಬಾಲಿಪೆಸೀತನ ಜವದಿಂ

(ಹೊರಡುವನು.)

ಅಕ್ಕೂರ

(ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು)

ರಾಗ—ಧನ್ಯಾಸಿ

ನೂರು ಬಣ್ಣದ ಹೊಳಪಸೊಳಗಾಂತು ಇದರ ತೆರ-
 ವಿಂಥದೆನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಧಾಳಿನಿಂದ
 ಕಂಗಳನು ಕೋರೈಸುವಜ್ಜರಿಯ ಹೀರದಂ-
 ತಿವನ ಬಗೆಗೆನ್ನ ಬಗೆಯಜ್ಜರಿವುದು

ರಾಗ—ಹಿಂದೋಳ

ಕೃಷ್ಣೋಜ್ಜ್ವಲಂ ಕೃಷ್ಣನಮೇಯಮಾಸನಂ
 ಲೋಕಪ್ರಿಯಂ ಧೀರಸನಾತ್ಮಬಾಧಕಂ
 ಸದ್ಭಾವಸಂಪುಷ್ಪನನಿಂಧ್ಯನೀತನಂ
 ಬಾನಿಂದ ಭಾಗೀರಥಿಯಂದಮೊಯ್ಯೆನಾಂ

ರಾಗ—ರಾಮಪ್ರಿಯ

ಗೋಕುಲದಾಟಕೆ ಕುಣಿತದ ಕೂಟಕೆ
 ಹೆಂಗಳ ಸೋಟಕೆ ಒಲಿದೀತಂ
 ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ ಎನೆ ದೊರೆಯಾಣತಿಯಿಂ
 ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ ನಗಲೇಗೆಯ್ಯೆಂ
 ಸರಳನಮಿತೋತ್ಸಾಹಿ ರಾಮಂ
 ಮೊದಲು ಕಾಣುವೆನಾತನಂ
 ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬವ ಬಣ್ಣಿಸುವೆ ನಾ
 ಹುರುಪುಗೊಳಿಸುವ ಮಾತಿನಿಂ

(ಹೊರಡುವನು. ಒಳತೆರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.)

ವೇಣುವಿನರ್ಪನ

(ಕವಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ.)

ಕವಿ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ನಾಟ

ಶರಣೆನುವೆಂ ಶರಣೆನುವೆಂ

ಬೃಂದಾವನಚರಚರಣಕೆ ನಾಂ

ಮುಗಿಲೊಳು ಮರೆದಿರೆ ಸುಂದರವದನವು

ಮಂದಸ್ಥಿ ತವೆಳಮಿಂಚಿನೊಳು

ದೇಸೆಯೊಳು ತನು ತಾರಗೆಯೊಳು ಮುಕ್ತಾ-

ಹಾರಸುಮಾವಳಿ ಬೆರೆದಿರಲು

ಮನದ ನೆಲದಿ ಚಂಚಲಿಸುತ ಚಲಚಲ

ಘಲುಘಲೆ ನುಮೀ ಚರಣಕೆ ನಾಂ

ಶರಣೆನುವೆಂ ಶರಣೆನುವೆಂ

ಬೃಂದಾವನಚರಚರಣಕೆ ನಾಂ

ಮುಡಿಯ ನವಿಲುಗರಿ ಚಂದ್ರಮಗಾಗಿರೆ

ಶುಕ್ಲಾಂಬರ ಜೋನ್ಮ ಕೆ ಸಲಲು

ಇರುಳ ಮೌನದೊಳು ಹೊಳೆಬನಗಾಳಿಯು

ಬಗೆಬಗೆ ದಸಿಯೊಳು ನಿಲೆ ಕೊಳಲು

ಮನದಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಫುಟವಾಗುತ್ತ ಪುಟಪುಟ

ಪುಟಿದು ಕುಣಿಯುವೀ ಚರಣಕೆ ನಾಂ

ಶರಣೆನುವೆಂ ಶರಣೆನುವೆಂ

ಬೃಂದಾವನಚರಚರಣಕೆ ನಾಂ

ಸೊರಗಲು ಮನ ಜಡವಾಗಲು ತನು ಪದ-

ಘಾತಕೆ ಎದೆ ಮೃದುವಾಗುತ್ತಿರೆ

ಮುದವು ಹಿಳಿದು ಮಡುವಾಗಿರೆ ಬಾಳೊಳು

ನಾನಾ ಎಂಬಲೆಯಳಿಯುತಿರೆ
ಮೆಲ್ಲೆಲರೊಳು ಸರಸೀರುಹದಂದದಿ
ಧ್ಯಾನದಿ ಚಲಿಸುವ ಚರಣಕೆ ನಾಂ
ಶರಣೆನುವೆಂ ಶರಣೆನುವೆಂ
ಬೃಂದಾವನಚರಚರಣಕೆ ನಾಂ

(ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ.)

(ತರೆ ಎದ್ದು ರಾಧೆಯನ್ನೂ ಸಖಿ ನಾಗವೇಣಿಯನ್ನೂ ತೋರುತ್ತದೆ.)

ರಾಧೆ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಕಾನಡ

ಬರುತಿಹನೇ ನೋಡೆ ವಾರಿಜಲೋಚನ || ಪ ||
ಬರುವನೆ ಇತ್ತೆಡೆ ಪೇಳು ನನ್ನಾಣೆ || ಅ. ಪ ||

ಕೊರಲಿನ ತುಲಸೀಮಾಲೆಯ ಮೇಲೆ
ಬೀಸಿ ಬಂದಂತಿರುವೆಲರನು ಕೇಳೆ
ಸಿಂಗದ ತೆರ ನಡೆ ನಡೆವ ಗಂಭೀರನ
ದೋತರದುಲಿವೋ ಎಲೆಯುಲಿವೋ ಹೇಳೆ—ಬರುತಿಹನೇ

ನಡುವಿನ ಉಡಿದಾರ ಘುಲುಘುಲುಕೆಂದುದೆ
ಸನಿಯದ ವೊದರೆಡೆ ಈ ದನಿ ಯಾವುದೆ
ಮರೆಯದೆ ಬಹನೋ ನೆನೆಯದೆ ನಿಲುವನೊ
ಬಗೆಬಗೆಯಳುಕೊಳು ಮಿಡಕುತಿಹುದೆ ಮನ—ಬರುತಿಹನೇ

(ಅತ್ತೆಡೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಿತ್ರನೊಡನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಕೃಷ್ಣ

ಚಂದ್ರ ಮೂಡಲೆಚ್ಚೆರುವ ಕುಮುದಿನಿ
ಬೀಸುಗಾಳಿಯೊಳಗಲೆಯುವ ತೆರದೊಳು
ಎನ್ನ ಬಯಕೆ ಬಿರುವೆಲರೊಳು ಭಾಮಿನಿ
ಮನವಲೆವೊಲು ಮೈ ಬಳಲಿಸುತಿರುವಳು
ಕಳೆಯನೆ ನೋಡದೊ ವಾರಿಜಲೋಚನೆ
ಹಳುವೊಳೆನಗೆ ಹಂಬಲಿಸುವ ಪರಿಯ

ರಾಧೆ

(ಇತ್ತಡ)

ಬಂದನೆ ಗೆಳತಿ ಬಂದರೇನೆ ಗತಿ
ನಿಂದರೇಗೆಯ್ಗೆ ಸನಿಯದೊಳಿನಿಯಂ
ಬಂದು ನಿಂದು ರಾಧೇ ಎನಲೇಪರಿ
ದುಮುದುಮು ದುಡಿಯುವ ಹೃದಯವ ತಡೆವೆನೆ—ಬರುತಿಹನೇ

ಶ್ರೀದಾಮ

(ಅತ್ತಡ)

ಕಂಪಿನ ಬಳಿವಿಡಿದಲರನು ಸೇರುವ
ದುಂಬಿಯಂತೆ ಸಖ ಇನಿಯರ ಕಂಡೆವು
ನಾಗವೇಣಿ ಓ ಓ ನಾಗವೇಣಿ
ಗೆಳತಿಯ ಗೆಳೆಯಗೆ ಬಿಡು ನನಗೋಗೊಡು
ಬಂದನಿಗೋ ಸಖಿ ವಾರಿಜಲೋಚನ
ಬೃಂದಾವನದೊಳು ಇನಿಯಳನರಸಿ—

ನಾಗವೇಣಿ

(ಇತ್ತ)

ಅಗೊ ಅಗೋ ರಾಧೇ—

ರಾಧೆ

ಎನಾರೆಲ್ಲಿಯೆ

ನಾಗವೇಣಿ

ಉದಯದೊಳಿನನೆಲ್ಲೆಂಬರೆ—ಕಣ್ತೆರೆ

ರಾಧೆ

ನಿಲ್ಲು ಗೆಳತಿ ತುಸ ನಿಲ್ಲು ಗೆಳತಿ ಓ—

ನಾಗವೇಣಿ

ಅಂಜಲೇಕೆ ಸಖಿ—ಅನ್ಯನೆ ನಿನಗೆ

ಶ್ರೀದಾಮ ಮತ್ತು ನಾಗವೇಣಿ

(ಹೋಗುತ್ತಾ)

ಬಂದನಿಗೋ ಸಖಿ ವಾರಿಜಲೋಚನ
ಬೃಂದಾವನದೊಳು ನಿನ್ನನೆ ಅರಸಿ

(ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.)

ರಾಧೆ

ರಾಗ—ಅಸಾವೇರಿ

ಬಯಕೆಯೊಳ್ಳೆ ಬಾಳ್ ಕಳೆವುದು ಬಯಕೆಯು ದೊರೆತ ಚಣ
ಒಯಸಿಕೆಯನೆ ಬಯಸುವ ತೆರವೇಕಹುದೆನ್ನ ಮನ
ತಪ್ಪಿಸಿತಹಾ ಬಹ ವರೆಗೂ ತೊಟ್ಟನೆ ಉಳಿವಂತೆ
ಇನ ಬಂದರೆ ಮುಗಿವೀ ಎದೆ ಏನಿದರ ಅಹಂತೆ

ಕೃಷ್ಣ

ಸಖಿ ರಾಧೇ ನಾಣಂ ತೊರೆ ನೋಟದೊಳಾದರಿಸು
ಸವಿದನಿಯಿಂದಿನಿಯಾ ಎಂದೆನ್ನೆದೆಯಾವರಿಸು
ಕ್ರೂರನೆ ನಾ ಕಾಮಿಯೆ ನಾ ಏಕಿಹೆ ಅಂಜಿದೊಲು
ಬೇಡನ ಕೈಯಿಂ ಬಿಡುಗಡೆಗಿಳಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಯೊಲು

ರಾಧೆ

ನೆನೆದಂತಿಹೆ ದೂರದೊಳಿರೆ ಊಹೆಗೆ ನೀ ಮೇರೆ
ಸನಿಯದೊಳೆಂತೋ ಅರಿಯೆನು ಈ ಬಗೆಯೇ ಬೇರೆ
ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮೈಯುಂಟಿಂದೊಲವೊಪ್ಪುವ ತನಕ
ಭ್ರಮಿಸುವೆನಾಸಯ ಬೆಂಬಲ ಪ್ರೇಮಕೆ ದೊರವನಕ

ಕೃಷ್ಣ

ಸುತ್ತಿನ ದಳದಂದದಿ ನಾ—ಕಂಪಂದದಿ ನೀನು
ಕಿರಣದ ತೆರ ನಾನಾಗಲು ಕಾಂತಿಯ ತೆರ ನೀನು
ಕೊಳಲ ಸರದಿ ಮನ್ಮಥದೊಲು ಕಿವಿಯೊಳು ದನಿಯಂತೆ
ಬಿಂಕವನುಳಿದೊಲುಮೆಗೆ ಸಲು ನನ್ನೊಳು ನೀ ಕಾಂತೆ

ರಾಧೆ

(ಮುಖವೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬೆರಗಿನ ಭಾವದಿಂದ)

ಸುಂದರ ನಾ ಸಸೆಯುತಲಿರೆ ಪರಿಯರಿವೆನು ನಿನ್ನ
ಬಳಿಯೊಳು ನೋಡುತ ನೋಡುತ ಬಳಿಯಳಿವೆನು ನನ್ನ
ಸುಡಿಯಲು ಮನ ಸೋಕಲು ಮೈ ನೋಡುತ ನಗಲಿರವು
ನೀಸುಂಟೆನೆ ನಾನಿಲ್ಲಿನೆ ಎನಗಹುದುಳಿವಳಿವು

ಕೃಷ್ಣ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಸಾಮ

ನನ್ನೊಳು ನಾ ನಿನ್ನೊಳು ನೀ
ಬಲಿವ ಮುಂತಿಂತೆ ನಾ ನೀ
ನಿನ್ನೊಳು ನಾ ನನ್ನೊಳು ನೀ
ಬಲಿದಮೇಲಿಂತೆ ನಾನೀ
ಇದೆ ಬಲವಿನ ಸರಿಗಮಪದನೀ

ಬಲಿವ ಮುನ್ನ ಜಗಕ್ಕೆಲಕು ನಾ
ಬಲಿದಮೇಲೆ ಜಗಕ್ಕೆಲಕು ನೀ
ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಾ ಮುನ್ನೆಲೆ ನೀ
ಬಲಿದಮೇಲಿಂತೆ ನಾನೀ—ಇದೆ

ಚೆಲುವು ಮುನ್ನ ಹೊಳಲಿಟ್ಟಿತು ನನ್ನ
ಇಂದು ಚೆಲುವು ಹೊಳಲಿಡುವುದು ನಿನ್ನ
ಬಯಕೆ ನಾ ಸಲಿಕೆ ನೀ
ಬಲಿದಮೇಲಿಂತೆ ನಾನೀ—ಇದೆ

ರಾಧೆ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ತೋಡಿ

‘ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡರೂ ದೂರದೊಳಿಹನು
ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದರೂ ಬಿಟ್ಟಿಹನಿವನು’
ಇಂತದೇಕೊ ಸದಯ—ಹೃದಯ
ಶಂಕೆಗೊಂಬುದಿನಿಯ

ಬಿಸಿಲುಕೋಲು ಕೈಗೈತರುವಂತೆ
ನಿನ್ನ ರೂಪವೆನಗೆಟಕಿಹುದಂತೆ
ಎನುತದೇಕೊ ಹೃದಯ—ಸದಯ
ಶಂಕೆಗೊಂಬುದಿನಿಯ

ನಲಿವೊಲು ಹನಿ ತಾವರೆಯೆಲೆಯೊಳಗೆ
ನಿನ್ನೊ ಲವಾಡುವುದೆನ್ನ ದೆಯೊಳಗೆ
ಎಂದದೇಕೊ ಸದಯ—ಹೃದಯ
ಶಂಕೆಗೊಂಬುದಿನಿಯ

ಅರಿಯೆ ಅರಿಯೆ ಹರಿ ಎನ್ನೀ ಪರಿಯ
'ಮರುಳ ಹೆಣ್ಣೆ ಬಿಡು ನಿನಗಿವ ದೊರೆಯ'
ಇಂತೇಕೊ ಕಾಣೆ ಹೃದಯ—ಸದಯ
ಶಂಕೆಗೊಂಬುದಿನಿಯ

ಕೃಷ್ಣ

ಎಂದುಮಿಲ್ಲದೀ ಸಂದೆಗವೇಕೆ
ಪ್ರಿಯೆ ಬಾ ಬಾ ನೆಡು ಪ್ರೇಮಪತಾಕೆ
ಮನದೊಳೆನ್ನ ಹೆಣ್ಣೆ—ಚೆನ್ನೆ
ಶಂಕೆ ಸೋತಿತೆನ್ನೆ

ಕಂಪುಗೂಡಿದೀ ತಂಪಿನ ಇರುಳು
ತರಮಾಗಿದೆ ಒಲವೊಳು ಕರಗಿರಲು
ನಂಬಿ ಬಾರೆದೆಯ ಕಣ್ಣೆ—ಚೆನ್ನೆ
ಶಂಕೆ ಸೋತಿತೆನ್ನೆ

ಮುಗಿಲು-ಮಿಂಚಂತೆ ಶಿವ-ಶಿವೆಯಂತೆ
ಕೂಡುವ ಬಾರೊ ದಿಟ-ಚೆಲುವಂತೆ
ಲೋಕ ಚೆನ್ನು ಎನ್ನೆ—ಚೆನ್ನೆ
ಶಂಕೆ ಸೋತಿತೆನ್ನೆ

ನಾಳೆಗೆಂತೆಂದು ಇಂದನು ತೊರೆಯೆ
ಸೂಸಿ ಬಂದ ಸೊಗವಾರಲು ಸರಿಯೆ

ಇಂದೆ ಎಂದೆಂದು ಎನ್ನೆ—ಚೆನ್ನೆ
ಶಂಕೆ ಸೋತಿತೆನ್ನೆ

ರಾಥೆ

(ಕೃಷ್ಣವಶಳಾಗಿ)

ಹಾಡು : ರಾಗ—ನಾಟಕುರಂಜಿ

ಆಡು ಬಾ ಮುದವೂಡು ಬಾ ಭಯದೂಡು ಬಾ ಒಲವೇ
ಕಾರಮುಗಿಲ ಚೆಲುವಾ ವನಮಾಲೀ
ಜಗನ್ನೋಹನಾ ನುತಗುಣಶಾಲೀ
ಒಡನಾಡು ಬಾ ಭಯದೂಡು ಬಾ ಮುದನೀಡು ಬಾ ಒಲವೇ

ಇರುಳು ಜೊನ್ನದೊಲು ನಾವೊಲಿದಿರುವ
ಪ್ರಾಣದೇಹದಂತಗಲದೆ ಇರುವ
ಜಗದೊಡಲು ನುಡಿಯಿಡಲು
ನಾನೆ ನಲ್ಲೆ ನೀನೆ ನಲ್ಲನೆ ಆಡು ಬಾ—

ಚಿಮ್ಮಲಿ ಸೊಗವೆಮ್ಮಿಂ ಜಗಕೆಲ್ಲ
ಬೆಳಗಲಿ ನಮ್ಮೊಲವಿಂ ಮನವೆಲ್ಲ
ನಲಿದು ತಿರೆ—ಉಲಿಯುತಿರೆ
ನಾನೆ ಚೆನ್ನಿ ನೀನೆ ನನ್ನಿ ಎನುತಾಡು ಬಾ—

ಶಂಕೆಯಳಿದೆ ಬಾ ಮೇಘಸುಂದರ
ಬಿಂಕವಳಿದೆ ಬಾ ಹೃದಯಮಂದಿರ
ಅಂಕೆ ಆತಂಕ ತುಸವು ಇಲ್ಲದೊಲು
ಕೊಂಕಸುಳಿದು ನೀ ಶಂಕರನೆಂಬೆನೊ—ಆಡು ಬಾ—

ನೀಲಮೇಘಸುಂದರ ವನಮಾಲೀ
ಜಗನ್ನೋಹನಾ ಶುಭಗುಣಶಾಲೀ—ಒಡನಾಡು ಬಾ—

ಕೃಷ್ಣ

ರಾಗ—ಕೇದಾರಗೌಳ

ಕರಣ ಮನವನು ಮನವು ಬುದ್ಧಿಯ
ಬುದ್ಧಿ ಹೃದಯವ ಹೃದಯ ಮಮತೆಯನು

ಮಮತೆ ಪ್ರಾಣವ ಮುಂಚೆ ಹರಿದುವೊ
ಎನ್ನ ಲೇಪರಿಯಾಯ್ತು ಸೊಗಮೆನಗೆ—

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣಿ

ಎದೆಗೆ ಬರುತಿದೆ ಜಗದ ಮುದ
ಕುಣಿದಲ್ಲದೆ ನಾ ತಾಳೆನಿದ || ಪ ||
ಹಾಡಿಯಾಡಿ ಕುಣಿದಾಡಿಯಲ್ಲದೆ
ತಾಳಬಲ್ಲೆ ನೇ ಇಂಥ ಮುದ || ಅ. ಪ ||

ಬಾಳು ಬಂದಿತೆನೆ ಹರಕೆ ಸಂದಿತೆನೆ
ಬಯಕೆಯ ಮರ ಫಲ ಬಿಟ್ಟಿತೆನೆ
ಆತ್ಮರಸಕೆ ರುಚಿಯೂರಿತು ಇಂತೆನೆ
ರಾಧೆ ನೀನಿಂತು ಬಾಳಿಗೆ ಬಂದಿರೆ—ಎದೆಗೆ ಬರುತಿದೆ

ಹರುಷದೊಳುಬ್ಬುತ ಹಬ್ಬಿರುವೆನ್ನಯ
ಜಟಿಯೆನೆ ಮರದೊಳು ಚಂದ್ರಮ ತಂಗಿರೆ
ಗಿರಿಜೆಯಂತೆ ನೀ ಬಳಿಯೊಳೆ ನಿಂದಿರೆ
ಶಿವನ ಸುಮ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ನನಗೆ—ಎದೆಗೆ ಬರುತಿದೆ

ತೆಂಗು ತೂಗುವೊಲು ಕೌಂಗು ಬಾಗುವೊಲು
ಅಂಗವಾಡಿಸುತ ಸನ್ನೆ ಗೈವ ಬಾ
ತುಂಬಿ ಬರುತಿಹಾನಂದ ಮುಂದಾಗಿ
ತಿರೆಯ ನೆರೆಯಲಿದೆ ಇದೆ ಇದೆ ಬಳಿಯೆನೆ
ನೆರೆದು ಬರುತಿದೆ ಜಗದ ಮುದ
ಕುಣಿದಲ್ಲದೆ ನಾ ತಾಳೆನಿದ—

(ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ನೃತ್ಯ ಆನಂದೋನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವಸುತ್ಪಿದ್ಧ ಗೋಪಿಕಾ
ಬೃಂದವು ನಾಗವೇಣಿ ಮುಂದಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ನೆರೆದು ರಾಸಕ್ರೀಡೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.)

ನಾಗವೇಣಿ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಪೂರ್ವೀಕಲ್ಯಾಣಿ

ಅಕ್ಕೊ ಶ್ಯಾಮ ಅವಳೆ ರಾಧೆ ನಲಿಯುತಿಹರು ಕಾಣಿರೇ || ಪ ||
ನಾವೇ ರಾಧೆ ಅವನೆ ಶ್ಯಾಮ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಮಾಣರೇ—|| ಅ. ಪ ||

ಎಲ್ಲ ಗೋಪಿಯರು

ಕಲರವದೊಳು ಯಮುನೆ ಹರಿಯೆ
ಸೋಬಾನೆಯ ತರುಗಳಲಿಯೆ
ತೆರೆದೆದೆಯೊಳು ಹರಸಿದಂತೆ
ಬಾನಿಂ ಜೊನ್ನ ಭೂಮಿಗಳಿಯೆ—ಅಕ್ಕೊ ಶ್ಯಾಮ

ಕಂಪ ಬಿಡುವ ದಳಗಳಂತೆ
ಸುತ್ತಲರಳಿಕೊಳ್ಳಿರೇ
ಒಲುಮೆಗಿಡುವ ಪ್ರಭಾವಳಿಯು
ತೆರದಿ ಬಳಸಿ ನಿಲ್ಲಿರೇ—ಅಕ್ಕೊ ಶ್ಯಾಮ

ಕಡಗ ಕಂಕಣ ಕಿಣಿಕಿಣಿಯೆನೆ
ಅಡಿಗೆ ಇರುಳೆ ಝಣರೆನೆ
ಎದೆಸುಡಿತಕೆ ಚುಕ್ಕೆ ಮಿಡಿಯೆ
ಕೊಳಲನೂದಿ ಕುಣಿವನೆ—ಅಕ್ಕೊ ಶ್ಯಾಮ

ನಮ್ಮ ಮನವ ಕೋದು ಮಾಲೆ-
ಗೈದು ಮುಡಿಯುತಿಹನೆನೆ
ಮಾಧವನೂದುವ ಮಧುರ ಗಾನ
ಎದೆಯ ಹಾಯ್ವದಾ ಎನೆ—ಅಕ್ಕೊ ಶ್ಯಾಮ

ಸೋಡಿ ತಣಿಯೆ ಹಾಡಿ ತಣಿಯೆ
ಲೇಸನಾಡಿ ತಣಿಯೆನೇ—
ಕುಣಿದು ತಣಿಯೆ ದಣಿದೂ ತಣಿಯೆ
ತಣಿವಿಲ್ಲದೆ ನಲಿವೆನೇ—ಅಕ್ಕೊ ಶ್ಯಾಮ

ನಾಗವೇಣಿ

ರಾಗ—ಮುಖಾರಿ

ಸುಗ್ಗಿ ಬರೆ ಬನ ಥಟ್ಟನೊಟ್ಟುಹೂ ಬಿಡುವಂತೆ
ಹಿರಿತೇಜ ಕಿಡಿಗರಿಯ ಕೆದರುತಿರುವಂತೆ
ರಾಧೆ ಶ್ಯಾಮರು ಕೂಡೆ ಉಕ್ಕುವಿ ಉತ್ಕರ್ಷ
ಕೋಡಿಗೊಂಡಿತೊ ನವ್ಮೊಳೆನೆ ನಲೈಯಾಯ್ತು

ರಾಧೆ

ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ಹಿಗ್ಗಿದೆ ಮನ—ತಗ್ಗಿದೆ ನಾಣ್
 ಎದ್ದಿದೆ ಜಾಣ್—ಸ್ವಾಗತ ನಿಮಗೆ
 ಎಂದಿನಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ದಿನ
 ಎನಗೊಬ್ಬಳಿಗಲ್ಲಿವನಿನ
 ದೈವಂ ನಮಗೆ

(ರಾಸಪೂಜಾನ್ಯತ್ಯ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ.)

ರಾಧೆ

ಹಾಡು: ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ನಂದನಂದನಾ—ಗೆಲ್ಲು
 ಗೋಕುಲಾನಂದನಾ— || ಪ ||
 ಬೃಂದಾವನದೊಳು ನಮ್ಮನು
 ಚಿರಮಿಂತೆಯೆ ನಲಿನಲಿಸುತ— || ಅ. ಪ ||

ಬೆಳಕು ಬೆಳಕು ಕೂಡುತ್ತೊಂದೆ
 ಪ್ರಭೆಯಾಗುವ ತೆರದಿ ಬೆರೆದು
 ಸಖಿಯರೊಡನೆ ನಾನೆತ್ತುವ
 ಅರ್ತಿಯಾರತಿಯನು ಕೊಂಡು
 ನಂದನಂದನಾ—ಗೆಲ್ಲು
 ಗೋಕುಲಾನಂದನಾ

ಎಲ್ಲ ಗೋಪಿಯರು

ರಾಗ—ಶಾಹನ

ಒಡಲೊಳಿಟ್ಟ ನೇಹದಂತೆ
 ಮುಡಿದು ಮಿಸಲಾದ ಸುಮದ
 ಮಾಲೆಗಳನೆ ನಿನಗೊಪ್ಪಿಸೆ
 ತಂದಿರುವೆವು ಮುಡಿಯೈ ಇವ—ನಂದನಂದನಾ

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣಿ

ಆತುರ ಕಂಡವೆನೆ ಆಸೆಯೆ ಅಗಿಲೆನ್ನೆ
 ನಿನ್ನ ನು ಕಾಂಬೀ
 ನಲವೇ ಗಂಧವೆನೆ ನಲಿವೇ ಪೂಜೆಯೆನೆ
 ನಿನ್ನೆಡೆ ಹರಿವೀ
 ನರುಗಂಪಿನ ನಮ್ಮೊಲವಿನ ಧೂಪಾರತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ
 ಹಾಲ್ಗಡಲೊಳು ಹರಿಯಂದದಿ ಎందుಮಿಂತೆ ನಲಿನಲಿದಿರು—
 ನಂದನಂದನಾ

ರಾಗ—ಅಶಾಫ

ಹಿತ್ತಿಲ ಸೀಬೆ ಗಿಣಿ ಕಚ್ಚಿದ ದಾಳಿಂಬೆ
 ಅತ್ತೆ ಕಂಡರಬ್ಬ ಎನುವ ಬಾಳೆ ಸೀನಿಂಬೆ
 ನಿನ್ನ ನೆ ನೆನೆಯುತ ಕಡೆದೀ ಸಂಜೆಯ ನವನೀತ
 ಮರೆಸಿ ಕರಿದ ಕಜ್ಜಾಯಗಳಿವೆ ಕೋ ನಿನಗೆನುತ
 ಅಕ್ಕರೆಯೇ ನೈವೇದ್ಯಗಳೆಲ್ಲವ ನೀನೊಪ್ಪಿಸಿಕೊಂ-
 ಡೆಮ್ಮ ಮನದ ಹಸಿವೆಯೆಲ್ಲ ಹಿಂಗಿಹೋಗುವಂತೆ ಹರಸು—
 ನಂದನಂದನಾ

(ಗೋಪಾಲಕರು ಬಂದು ನೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.)

ಗೋಪಾಲಕರು

ರಾಗ—ಮೋಹನ

ಹಾಹೂಹಾ ಹಾಹೂಹಾ ಅಹಹಹಾ ಹೂ
 ಊಹಾ ಊಹಾ ಉಹುಹುಹಾ ಹೂ
 ನಾಚುವರೆಮ್ಮುಗ್ಗಡಣೆಗೆ ಹಾಹಾ ಹೂಹೂ
 ಅರ್ಥದ ಸಂಗವನುಳಿದಿಹ ನುಡಿಯಲ್ಲವೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನ
 ಆಸೆ ಭಯಗಳಿಲ್ಲದೊಲುಮೆಲಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆ ನುತಿಸೆ ನಿನ್ನ—
 ನಂದನಂದನಾ

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತುತ್ತುರಿಗಳ ಟಿರಿಟ್ಟಿರಿರಿ ಶಂಖಂಗಳ ಭೋಂಭೋಂ
 ಮದ್ದಳೆಗಳ ಧೋಂಧೋಂ ಜಾಗಟೆಗಳ ಧಣಣೋಂ
 ತಕ್ಕತ್ತಕ್ಕತ್ತಕಿಟತಕ್ಕದ್ದಿಗಿಟಿತಕ್ಕದ್ದಿಗಿತೋಂ
 ತಳಾಂಗು ತಳಾಂಗು ತಕಿಟತ್ತಳಾಂಗುತದ್ದಳಿರೋಂ

ಗೆಜ್ಜೆಯ ಝಲಿ ಝಲಿ ಝಲ್
ತಾಳದ ಝಲ್ಲರಿ ಝಲ್
ಚವರಿಯ ಕೈಬಳೆ ಚಿಲಿಚಿಲಿ
ಉಲಿದಾಡಲು ಪರಿಪರಿಯಲಿ

ಭವವನುಳಿದು ನಿನ್ನ ಭಾವಕೇರಿ ಹಾರ್ವ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ
ಹೃದಯ ಮನದ ರೆಕ್ಕೆಯಿಂತು ಒಡುವ ದನಿಗೆ ಮುದಂಗೊಂಡು—
ನಂದನಂದನಾ

ಎಲ್ಲರೂ

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ಆಸೆವೇಗದಿಂದ ಹೊನಲು
ಕಡಲ ಸೇರಿ ವೇಗವಳಿದು
ಆ ಕಡಲಿನ ವೇಗದೊಳೆ ತೆರೆತೆರೆಯಾಗಲೆಯುವ ತೆರ—
ನಂದನಂದನಾ
ನಿನ್ನಾನಂದದಿ ನಮ್ಮನು ಈ ತೆರವಲೆಸಲು ಬೇಳ್ಳೆವು
ಗೋಕುಲಾನಂದನಾ

ರಾಗ—ತೋಡಿ

ನಿದ್ದೆ ಬರದೆ ಉದ್ದವಾದ
ಇರುಳಿನಂತೆ ಹಗಲ ಕಳೆದು
ನೀನದ್ದಿಹ ಇರುಳಿನೊಳೆ ನಾವೆಂದಿಗು ಎಚ್ಚರುವೊಲು—
ನಂದನಂದನಾ
ವರವನಿತ್ತು ನಲವುಮತ್ತು ನಮಗೆಂದಿಗು ಇರೆ ಹರಸೈ
ಗೋಕುಲಾನಂದನಾ

ರಾಗ—ನೀಲಾಂಬರಿ

ಕಂಪನಿಡುವ ಕಲ್ಪತರುವೋ
ಎನಲು ನೀನು ಕೊಳಲನೂದಿ
ಬೇಡಿಕೆಯೇ ಬೇಡಿಸುವ ತೇಜದಿಂದ ನಾವೆಸೆವೊಲು—
ನಂದನಂದನಾ

ಹೊಗೆಯನೇರುವಗ್ನಿಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಸೆಯನೇರು ನೀನು
ಗೋಕುಲಾನಂದನಾ

ರಾಗ—ಸಾವೇರಿ

ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದುದಯವನ್ನು
ತೋರುವ ಮುಂಬೆಳಗಿನಂತೆ
ಮಂಗಳದರ್ಶನ ರಾಧೆಯ ಸಂಗಡ ನೀ ಕಳೆಯ ತೀವಿ—
ನಂದನಂದನಾ
ಬೃಂದಾವನದೊಳು ನಮ್ಮನು ಸಲವಿನಿಂದ ಬೆಳೆಬೆಳಗಿಸು
ಗೋಕುಲಾನಂದನಾ

(ಮತ್ತೆ ಭೈರವಿಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಹೇಳಿ ನೃತ್ಯ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.)

ಕೃಷ್ಣ

ರಾಗ—ಆಭೋಗಿ

ನಾನೆ ನಲ್ಲ ನಾನೆ ಎಲ್ಲ ನಾನು ನಾನಲ್ಲ
ಇಂತೆನುತಿರೆಲ್ಲ
ಅರರೆ ನಿಮ್ಮಕ್ಕರೆಯ ಹಾಲೊಳು ಕರಗಿರುವೆನಲ್ಲ
ನನಗು ನಾನಿಲ್ಲ

ಸಕಲಸೌಭಾಗ್ಯಗಳು ಬಾಳೊಳು ಸೆರೆಯುತಿರಲಿಂತು
ಪೂರ್ಣನೆನಿಪಂತು
ಎನನೆಂದರು ನೀವು ನಾನದನೊಪ್ಪಿಕೊಳುವಂದ
ತಿಳಿವಾಯ್ತು ಮಂದ

(ಕೃಷ್ಣ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ—ಎಲ್ಲರೂ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.)

ಎಲ್ಲರೂ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಬೀಹಾಗ್

ನಲವು ನಲವು ನಲವು—ಹರಿಹರಿ || ಪ ||
ಪ್ರೇಮಪೂರವೆಮ್ಮೆ ದೆಯೊಳಗೀ ಪರಿ
ಹರಿವುಗೊಂಡು ಸೆರೆಯೇರುವ ತೆರವು || ಅ. ಪ ||

ಘಣಿಯೊಲು ಜಡೆಹಡೆಯೊಲೆದಾಡೆ
 ಕುಣಿತದ ಗಣಿತಕೆ ಮೈ ಕೂಡೆ
 ಸರಸವಿರಸದೊಳು ಹಿಂದೆನೆ ಮುಂದೆನೆ
 ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆಯೆ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆಯ ನುಡಿತಕೆ—ನಲವು

ಹಿಗ್ಗಿನ ಹೊಳಹನು ಕಣ್ಣಕದಿರು
 ಬಗ್ಗಿಸುತ್ತಿರೆಯಿರೆ ಇದಿರಿದಿರು
 ತುಟಿದಳ ತೆರೆಯುತ ಹಾಡಿನ ಕಂಪನು
 ಬಗೆಯೊಳಲೆವ ಒಲವೆಲರಿಗೆ ತೆರುತಿರೆ—ನಲವು

ಇರುಳಿನ ಬಗೆಬಗೆ ದನಿಯೊಳಗೆ
 ರತುನದಂತೆ ಬಳೆದನಿ ಮಿನುಗೆ
 ಬೆಳುದಿಂಗಳಿನೊಳು ತಾರೆಗಳಂದದಿ
 ಕೊಳಲುಲಿವೊಳು ತೇಂಕಾಡುತ ನಾವಿರೆ—
 ನಲವು ನಲವು ನಲವು

(ಇವರೆಲ್ಲ ಈ ತರ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ತಪಸ್ವಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧರಾದಂತ ಎದ್ದ ಋಷಿಗಳು
 ಬೆರಗಿನ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಒಬ್ಬ ಮುಷಿ

ರಾಗ—ನಾಟ

ಎನಾತ್ಮಕಂಪಮಿದು ತಪದ ಬಿಗಿ ಬಿರಿಯೆ
 ಪ್ರಾಣಸಾರವೆ ಮೇಲಕುಕ್ಕುಕ್ಕಿ ಹರಿಯೆ
 ಇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಮಗಳ ಮೇಲರುಳುತಿಂತು
 ಬಹುದು ಮಹದಾನಂದ ಪ್ರಳಯಮೆನಿಸಂತು

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮುಷಿ

ರಾಗ—ಆರಭಿ

ಮರಂಗಳೋ ಸಿದ್ಧರು ಪೊರೆಯೇರಿದ ತೆರಂಗಳೋ
 ಜನಂಗಳೋ ಕೊಳಲಿಂ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದ ಸರಂಗಳೋ
 ಬೃಂದಾವನವೋ ಬಾನವರಾಡುವ ನಂದನವೋ
 ನಂದನ ಮಗನೋ ಇಂದ್ರನೊ ಪರಶಿವನೊ ಹರಿಯೋ

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮುಷಿ

ರಾಗ—ವರಾಳಿ

ಸಾಸಿರಕಣ್ ಸಾಸಿರತಲೆ ಸಾಸಿರಪಾದ
ಬಾಳಬಾಳಿಗು ಹಬ್ಬುತ್ತಿಹುದಿವನ ಹಸಾದ
ಇವನಿಚ್ಛೆಯೆ ಹೃದಯವ ಹೊಕ್ಕಿವನವನೆನದೆ
ಇವನಂಗವೆ ನಾವೆನೆ ರಾಸಕೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ

(ಕೃಷ್ಣ ಹೊರತು ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಕ್ಕ ಸಬೆರಗಾಗುವಂತೆ ಶುಷಿಗಳು ಈ ಮುಂದಿನ ಹಾಡನ್ನು ಕಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ರಾಸವೃಂದವನ್ನು ಬಳಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯೆ ನುಗ್ಗಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಎಲಗೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.)

ಮುಷಿಗಳು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಪುನ್ನಾಗವರಾಳಿ

ಬಿಡುಗಡೆಯೋಹೋ ಬಿಡುಗಡೆ
ಎಲ್ಲ ತಪಕೂ ನಿಲುಗಡೆ

ತಪದಿ ಸೆಟಿದಿರುವ ಮೈಯ ಬಿರುವೆಲರು
ಮರವ ಕುಲುಕುವಂತು
ನಲವು ಬಂದು ಮರುಳೊಂದ ತಂದು ಕುಣಿ-
ತಕ್ಕ ಸೆಳೆವುದಿಂತು—
ಬಿಡುಗಡೆಯೋಹೋ ಬಿಡುಗಡೆ

ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆದು ಸಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತೋ
ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಬಾಳ ಹುಟ್ಟಿತೋ
ಧ್ಯಾನಸುಪ್ತಿಯಿಂ ಜ್ಞಾನವೆದ್ದಿತೋ
ಬಾಳಿಗಾನಂದ ಹೊತ್ತಿತೋ
ತನ್ನ ತನವುರಿದು ಎಲ್ಲ ನಲವಾಗೆ
ಸಮ್ಮದಿಲ್ಲವನು ಮುತ್ತಿತೋ—
ಬಿಡುಗಡೆಯೋಹೋ ಬಿಡುಗಡೆ

ಸಿವೆಯೊಗೆವುದಿಂತೋ
ಚಿಪ್ಪ ತೆಗೆವುದಿಂತೋ

ಆಸೆ ರಸವಾರಿ ಬಾಳ ಸಿಹಿಯೂರಿ
 ಪ್ರಕೃತಿಯವು ತಪ್ಪಿ
 ಬ್ರಹ್ಮ ಸವಿಸವಿದು ರುಚಿಗೆ ಆ ಎಂಬ
 ನಲ್ಮೆ ಗಾತ್ಮವೊಪ್ಪಿ—
 ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆವುದಿಂತೋ
 ಚಿಪ್ಪ ಕಳೆವುದಿಂತೋ—
 ಬಿಡುಗಡೆಯೋಹೋ ಬಿಡುಗಡೆ

ನಲವೊಳಿರುವೆವಾಹಾ
 ತಿರುಗಿ ಮರಳೆವಾಹಾ
 ಕುಶಲಿ ಬಿಲ್ಲಾಳು ಬಿಡುವ ಸರಳಂತೆ
 ವೇಗವಾಂತೆವಾಹಾ
 ಸೆಚ್ಚಿದಾನಂದದೆದೆಗೆ ನೇರಾಗಿ
 ನಟ್ಟು ನಿಲುವೆವಾಹಾ
 ತಿರುಗಿ ಮರಳೆವಾಹಾ
 ನಲವೇ ಕೊನೆ ಆಹಾ—
 ಬಿಡುಗಡೆಯೋಹೋ ಬಿಡುಗಡೆ
 ಎಲ್ಲ ತಪಕೂ ನಿಲುಗಡೆ

(ಋಷಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ; ರಾಸವೃಂದ ಕಲಕಿಹೋಗಿದೆ.)

(ತರೆ ಬಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಏಳುತ್ತದೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

ಅಬ್ಬ ಅಬ್ಬ ಅಬ್ಬಬ್ಬ—
 ಸುಂಟರಗಾಳಿಯ ತೆರದೊಳು ಬಂದರು
 ಬೆಳೆದ ಹೊಲದೊಳಗೆ ತುರುಹಿಂಡಂತೆ
 ನುಗ್ಗಿದರವ್ವಾ ಜೋಗಿಗಳು
 ಬೆಟ್ಟದ ಕಿಬ್ಬಯ ಜೋಗಿಗಳು
 ಎಲ್ಲೋಡಿದರೀ ಆಯ್ಕೆಗಳು
 ಯಮುನೆಯ ಮೇಲೆಯೆ ನಡೆದುಹೋದರೋ
 ಹೋಹೋ ಎಲರೊಳೆ ತೇಲಿದರೋ—

ಅಬ್ಬ ಅಬ್ಬ ಅಬ್ಬಬ್ಬ

(ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ ; ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ)

ಅಕ್ಕೊ ಅಕ್ಕೊ ನನ್ನ ಪ್ಪ
ಮಾವ ತಾತ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ಪ
ರಾಧೇ ರಾಧೇ ಮರೆಯಾಗು
ನಾಗವೇಣಿ ನೀ ಜೊತೆಗಾಗು
ಏಗತಿ ಏಗತಿ ಏಗೆಯ್ವೊಂ

(ಗೋಪಿಯರೂ ಗೋಪಾಲಕರೂ ದಿಗಿಲಿನಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಧೆ ಕೃಷ್ಣನ ಕೈ ಕೊಸರಿಕೊಂಡು ಓಡುವಳು. ನಾಗವೇಣಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳು. ಕೃಷ್ಣ ಮಾತ್ರ ನಗುತ್ತ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಿರಿಯರು ಹಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಹಿರಿಯರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ರಂಜನಿ

ಕೊಳಲನೂದು ಗೋವಿಂದ
ಮುಪ್ಪಿಗಾಗಲಾನಂದ

(ಈ ಗಾನದ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲರ ಕೊನೆಗೆ ಬಂದ ಸುದಾಸ ಸುಬಲರು ಈತರ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.)

ಸುಬಲ

ರಾಧೆಯಂತಿತ್ತು ಸುದಾಸ

ಸುದಾಸ

ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗಿದೆ ಸುಬಲ
ಅಕ್ಕೊ ನಾಗವೇಣಿಯೋಡುತಲಿಹಳು

ಸುಬಲ

ಜತೆಗೆ ರಾಧೆ ಇದ್ದೇ ಇಹಳು

ಸುದಾಸ

ಪರಿಕಿಪ ಬಾ—ಹೋಯಿತು ಮಾನ
ಹಾಳಾಗಲಿ ಇವರೇ ಸುಮ್ಮಾನ

(ಇಬ್ಬರೂ ಓಡುವರು. ಹಿರಿಯರು ಮಾತ್ರ ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.)

ಹಿರಿಯರು

ರಾಗ—ಹಿಂದಿನದೇ

ಕೊಳಲನೂದು ಗೋವಿಂದ
ಮುಪ್ಪಿಗಾಗಲಾನಂದ || ಪ ||

ಮೈ ಮುಪ್ಪ ಕಾರುವಂತೆ
ಮನಕೆ ಚಿಂತೆ ಸೇರದಂತೆ
ಹರೆಯದ ಹುರುಪಿಂದ ನಾವು
ಹಗುರು ಹೆಜ್ಜೆ ಯಿಡುವ ತೆರದಿ—ಕೊಳಲನೂದು

ಕಣ್ಣ ಮಂಚು ಹರಿಯುವಂತೆ
ಕಿವಿಯು ಹರಿತವಾಗುವಂತೆ
ಬಾಳೇ ಸನಿಯ ಸಾವು ದೂರ
ಎಂಬ ತೆರದ ನಂಬಿಕೆ ಬರೆ—ಕೊಳಲನೂದು

ದಿನದಿನಕೂ ಬೆಳೆವ ಘೋರ
ಕಾಲ ಬಿನ್ನುಬಾಗೆ ಭಾರ
ನಿನ್ನ ಕೊಳಲ ಮಂತ್ರಕವನು
ಹೆದರಿ ಹೆಗಲನಿಳಿವ ತೆರದಿ—ಕೊಳಲನೂದು

ಕೃಷ್ಣ

(ನಗೆಮೊಗದಿಂದ)

ಓಹೋ ತಾತ ಓಹೋ ತಾತ
ಇಲ್ಲೇತಕೆ ಬಂದಿರಿ ತಾತ
ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆದರಿಸುತ
ಹುಡುಗರ ಹುಡುಗಾಟಕೆ ಬಿಟ್ಟು
ಹಿರಿಯರು ಹೊರಡುವುದೇ ಚೆಂದ

ಹಿರಿಯರು

ವೋಪೆವು ವೋಪೆವು
ಒಂದು ನುಡಿತವನು ನುಡಿಸೈ—ವೋಪೆವು

ಕೃಷ್ಣ

ಸೈ ಇದೆ ಒಪ್ಪಂದ

ಹಿರಿಯರು

ಹೂ ಸೈ ಇದೆ ಇದೆ ಒಪ್ಪಂದ

(ಕೃಷ್ಣ ಭಾವದಿಂದ ಕೊಳಲೂಡುತ್ತಾನೆ, ಈ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ.)

ರಾಗ—ಪೀಲು

ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು ತುಸ ತಳುಗು

ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಕರೆಗೆ ಬಂದು ತಗುಲುತ್ತಿರುವ

ನಲ್ಮೆ ಸಿರಿಕಡಲ ತೆರೆಯೇ—

ಒಯ್ಯಿ ಒಯ್ಯಿ ಸೆಳೆದೊಯ್ಯಿ

ಮರಳಲೇಬೇಕಾದೊಡೆಮ್ಮ ನೀ ತುಸ ಬಿಡದೆ

ನಡುವಿನಾಳಕ್ಕೆ ತೆರೆಯೇ

(ಹಿರಿಯರು ಲಾಲಿಸಿ ಸ್ತಂಭೀಭೂತರಾಗಿ ಆಮೇಲೆ ಥಟ್ಟನೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.)

ಹಿರಿಯರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಮಾಂಡ್

ಭಾವುರೇ ಮಧು ಭಾವುರೇ—ಭಲೆ

ಲೇಸು ಲೇಸು ಲೇಸೈ ಹರೇ—

ಸುಕ್ಕುಮೈಯ ಕೆಳಗಿಕ್ಕುವು—ಭಲೆ

ಸುಕ್ಕುಮೈಯ ಕೆಳಗಿಕ್ಕದಲೆ ನಾ-

ವುಕ್ಕುವ ಮೋದಕೆ ಅಪ್ಪುವು—ಅಹ ಭಾವುರೇ

ಮುಪ್ಪೆ ನಮಗೊಪ್ಪೆಂಬೆವು—ಭಲೆ

ಮುಪ್ಪೆ ನಮಗೊಪ್ಪೆಂದು ನಾ-

ವಿಪ್ಪತ್ತು ಹರೆಯವ ದೂರೆವು—ಅಹ

ಲೋಕದ ಕೊಂಕನು ಬೊಂಕೆವು—ಭಲೆ

ಲೋಕದ ಕೊಂಕನು ಬೊಂಕದಲೆ ನಾ-

ವೇಕಾಂತದೊಳದ ಸಗುವೆವು—ಅಹ

ಹಿಂದೆ ಬಹರಿಗೆ ಅಂದವು—ಭಲೆ
ಹಿಂದೆ ಬಹರಿಗೆ ಅಂದವೆನೆ ನಾವಾ
ತಂದ ಬಾಳನು ಬಿಡುವೆವು—ಅಹ

ಬೀಳುವ ಕಾಲಕೆ ಬಿದರೆವು—ಭಲೆ
ಬೀಳುವ ಕಾಲಕೆ ಬಿದರದೆ ನಾವದ-
ನೇಳಿಗೆ ಎಂದೇ ಬಗೆವೆವು—ಅಹ

ಕೃಷ್ಣ

ಭಾವುರೇ ಮರು ಭಾವುರೇ—ಭಲೆ
ಲೇಸು ಲೇಸು ತಾತಂದಿರೇ—

ಹುಡುಗರಂತೆಯೇ ಕುಣಿದಿರಿ—ಭಲೆ
ಹುಡುಗರಂತೆಯೇ ಕುಣಿದರು ನೀವು
ಹಿರಿಯರಂತೆಯೇ ನುಡಿದಿರಿ—ಅಹ ಭಾವುರೇ

ಇನ್ನು ಊರಿಗೆ ಮರಳಿರಿ—ಭಲೆ
ಇನ್ನು ಊರಿಗೆ ಮರಳುತ ನೀವು
ಚೆನ್ನ ನಿದ್ದೆಗೆ ಸಲ್ಲರಿ
ಬರುವೊಡೆ ನಾಳೆಗು ಬನ್ನಿರಿ—ಅಹ ಭಾವುರೇ

ಹಿರಿಯರು

ಆಗಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಆಗಲಿ ಕೃಷ್ಣ
ಇನ್ನೂ ತುಸು ನುಡಿಸೊ ಕೃಷ್ಣ—
ನಾಳೆ ಎಲ್ಲೊ ನಾವೆಲ್ಲೋ—

ಕೃಷ್ಣ

ಮರೆತಿದ ತಾತಾ ಒಪ್ಪಂದ

ಹಿರಿಯರು

ಹೂ ಇಹುದಪ್ಪಾ ಆ ನಿರ್ಬಂಧ

ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ

ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ ರಾಮನಡೆ
ಅವರಾಟವನೂ ನೋಡುವೊಡೆ

(ಅವರು ಹೋದಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲನೊಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಕಲಕಿದ ನೀರಿಗೆ ಮರಳಿ ಮೀನು ನೆರೆವಂತೆ, ಚಿದ್ರಿದ ಪಾರಿವಾಳಗಳು ತಿರುಗಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಗೊಪಗೊಪಿಯರು ಬಂದು ನೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಧೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ಸಖಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಓಡಿ ಹೋದರೂ ಅಥವಾ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವ ತಂದೆಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಯಾವ ತರು ಕುಂಜದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದಾರೋ.)

ಕೃಷ್ಣ

ಎನಿತಿನಿದು ಎನಿತಿನಿದು ನಿಮ್ಮ ಕೂಡೆರಲು
ಕಾಡ ಜನ ಊರ ಜನರೆಲ್ಲ ಹರಸಿರಲು
ಸೊಗದ ಕೋಡೊಳೆ ನಿಂತೆ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮಿಗಿಲು
ಮುನಿಯದೇ ನಾಚದೇ ರಾಧೆ ಬಳಗಿರಲು—
ಒಲುಮೆಹೂರಣದಂತಿರುವ ರಾಧೆ—
ಓ ರಾಧೇ ರಾಧೇ ಎಲ್ಲಿ ರಾಧೆ—

ಎಲ್ಲರೂ

ಓ ರಾಧೇ ರಾಧೇ ಎತ್ತ ರಾಧೆ
ತಂದೆಯ ಕಂಡಂಜಿ ಹೋದಳೋ—
ತಿರುಗಿ ಬಾರಳೋ—ಓ ರಾಧೇ—

ಕೃಷ್ಣ

(ಕಳವಳದಿಂದ)

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಕಾಪಿ

ಎಲ್ಲವೆಲ್ಲವೆಲ್ಲವಳು—ನಿಲ-
ದಾಡುವ ಕಂಗಳ ಸೊಲ್ಲವಳು || ಪ ||

ಗಿಡಗಳ ಮರೆಯಿಂದಾರಿಗು ತೋರದೆ
ನನ್ನ ನೋಡುವ ಮರುಳವಳು—ಕಂ-
ದಾವರೆ ಕೆನ್ನೆಯ ಕುರುಳವಳು

ಕಂಗಳು ಬೆರೆಯಲು ಎದೆ ಮೊಗಕೇರಿತೊ
ಎನೆ ಚೆನ್ನೊಲುಮೆಯ ಹೊಗರವಳು—ಹಿಂ-
ದಿರಿಸುವ ನಾಚಿಕೆಯೊಗರವಳು

ನನ್ನ ನೆನೆವ ನಿದ್ದೆಗೆ ಸುಳಿವ
ಕನಸಂತೆಲ್ಲವ ಕಾಂಬವಳು—ನಾ-
ನೊಬ್ಬನೆ ದಿಟವೆಂದೆಂಬವಳು

ಈ ಕಣ್ಣಾ ತುಟಿ ಈ ನಗೆ ಆ ನಡೆ
ಈ ಕೊಂಕೆಲ್ಲವ ಪಡೆದವಳು—ಅಹ
ಎಂತೋ ಎನ್ನೆದೆ ತಡೆದವಳು

ಎಲ್ಲವೆಲ್ಲವೆಲ್ಲವಳು—ನಾ
ನುಡಿಸುವ ಕೊಳಲಿನ ಸೊಲ್ಲವಳು

ಎಲ್ಲರೂ

ಎಲ್ಲವೆಲ್ಲವೆಲ್ಲವಳು—ನಮ
ಕೃಷ್ಣನ ಹಂಬಲ ಸೊಲ್ಲವಳು—

ಗಿಡದೆಡೆಯೇ
ದಡದೆಡೆಯೇ
ಹೊನ್ನೆಯ ಬಂಡೆಯ ಬುಡದೆಡೆಯೇ
ಕೊಳದೆಡೆಯೇ
ಮಳದೆಡೆಯೇ
ನೈದಿಲೆಯರಳಿಹ ಕೆರೆಯೆಡೆಯೇ

ಎಲ್ಲವೆಲ್ಲವೆಲ್ಲವಳು—ನಮ
ಕೃಷ್ಣನ ಹೃದಯವ ಬಲ್ಲವಳು—

ರಾಸೆಯನರ್ಥಕೆ ತಡೆದವಳು
ಹಾಡನು ಪಾಡಂ ಗೈದವಳು
ಸುವ್ವಿಗೆ ಸುಯ್ಯಲ ತಂದವಳು—ನಮ
ಕೃಷ್ಣನ ಹೃದಯದಿ ನಿಂದವಳು—

ಎಲ್ಲವೆಲ್ಲವೆಲ್ಲವಳು—ನಮ
ಕೃಷ್ಣನ ಹಂಬಲ ಸೊಲ್ಲವಳು

ರಾಗ—ಉದಯರವಿಚಂದ್ರಿಕಾ

ಎಲಾ ರಾಧೇ ರಾಧೇ ಗಿರಧರಹೃದನ್ಮಾದನಕರೀ
ಸಖೀ, ಎಲಾ ಎಲಾ ಮುರಲಿಯುಲುಹೂ ನಿಂತಿತಮಮಾ
'ಪ್ರಿಯೇ, ತೋರಾ ತೋರಾ' ಎನುತ ಕೊಳಲಂ ಮೋನಗೊಳಿಸು-
ತ್ತಿಗೋ ಓಪಂ ವೋಪಂ ಬನವನಲೆಯಲ್ ತೊರೆಯುತೆಮ್ಮಂ

(ರಾಧೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಗೋಪಿಯರು ಈ ವೇಳೆಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದವರು

ಬನವೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದೆವೆಲ್ಲಾ
ರಾಧೆಯು ಕಾಣಲೆ ಇಲ್ಲಾ

(ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕಿರಿಸಿ ಖಿನ್ನನಾಗಿ ಬಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.)

ಹಾ ಕೊಳಲನಿಳಿಸಿ ಖಿನ್ನನಾದನಲ್ಲಾ
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಲ್ಲ

ಎಲ್ಲರೂ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಶ್ರೀರಾಗ

ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು ವನಮಾಲೀ

ಕೊಳಲ ಗಾನವ || ಪ ||

ನಿಲ್ಲಿಸೆ ನೀ ಕಳೆವುದೆಂತೊ

ಭವಭೀತಿಯ ಕೇಶವ || ಅ. ಪ ||

ಕ್ರೂರದೈವ ಬಲಿಗೆ ಎಂತು

ಕಾಯುತಿಹುದೊ ದೂರ ನಿಂತು

ಅಂತೆ ನಮ್ಮ ತುತ್ತಗೊಳ್ಳೆ

ಹೊಂಚುತಿಹುದು ಭೀತಿಯಿಂತು—ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು

ಊರಿದಲ್ಲ ಹಳುವು ಎಂಬ

ಹಗಲಿದಲ್ಲ ಇರುಳು ಎಂಬ

ಇಂತುಗೈದುದೊಳಿತೇ ಎಂಬ
ಭಯವಪ್ಪದೊ ಬಗೆಯ ತುಂಬ—ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು

ನಾಸು ಸತಿ ಆತ ಪತಿ
ಅಣ್ಣ ಅಕ್ಕ ಎಸು ಗತಿ
ಇಂತು ಸಂಟತನವಿವೆಲ್ಲ
ಮರುಕೊಳಿವುವೊ ಮನದಿ ಸಲ್ಲ—ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು

ಹಿರಿಯರಿಟ್ಟ ನಯದ ಸಡೆಯ
ವಿಾರಿಹೆವಂದಹುದುರುಭಯ
ಸಿನ್ನ ಕೊಳಲು ನೀಡಲಭಯ
ನಟ್ಟಿರುಳೊಳೆ ಬಂದೆವಯ್ಯ—ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು

ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನಾಳದಿಂದ
ಮತ್ಸ್ಯನಂತೆ ಮೇಲೆ ತಂದ
ಕೃಷ್ಣ ಈ ಚಿದಾನಂದ
ಮರಳಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಹುದಯ್ಯ—ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು

ನೀರು ನಿಂತು ಕೊಳೆಯುವಂತೆ
ನಮಗಹುದೋ ನೂರು ಚಿಂತೆ
ಕೊಳಲುಲುಹಿನ ಸೆರೆಯು ಸುಗ್ಗಿ
ಜೀವ ಹರಿಯಲೆಂಥ ಸುಗ್ಗಿ—ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು

ಭವದ ಮಾಯೆ ಅಡಗುವಂತೆ
ಅಹಂಕಾರ ಕರಗುವಂತೆ
ಸಿನ್ನ ಗಾನದನುರಾಗವು
ಬದುಕ ತುಂಬಲನುಗಾಲವು—

ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು ವನಮಾಲೀ
ಕೊಳಲ ಗಾನವ

ಕೃಷ್ಣ

ರಾಗ—ಗೌರಿಮನೋಹರಿ

ಮುದವು ಮನದಿ ತೀರಿತ್ತೆಂತು ನಾನಾವ ರಾಗ-
ಕ್ಕು ಸಿರ ಕೊಡಲಿ ರಾಧಾಸೇತ್ರಸುಸ್ನೇಹದೂರಂ
ಎಲರು ತಿರೆಯ ಬಿಟ್ಟಂತಿಂದು ನಕ್ಷತ್ರಗೂಡ-
ತ್ತಿರುಳ ತೊರೆದವೋಲೆನ್ನಾತ್ಮವುಂ ಭಾವಶೂನ್ಯಂ

ಎಲ್ಲರೂ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಖರಹರಪ್ರಿಯ

ಸಖ ಹರೀ ವಿಷಾದವ ನೀಗೆಲೈ || ಪ ||

ಭವಮೋಚನಾ ಗೆಲವಾಗೆಲೈ || ೨. ಪ ||

ಅರಳಿಹ ಬಕುಲಗಳೆಲರಿಗೆ ಕಂಪ

ತೆರುತಿನೆ ಇರುಳಿದು ಜೊನ್ನ ಕೆ ಪೆಂಪ

ನಿನಗಿನಿಯಾ ನಮ್ಮಿರವೆ

ಇಕೊ ತೆರುವೆವಯ್ಯ ಲೇಸಾಗೆಲೈ—ಸಖ ಹರೀ

ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣಕೂ ಬೆಳಕಪ್ಪಂತೆ

ಎಲ್ಲ ರಾಗಕೂ ಕೊಳಲಪ್ಪಂತೆ

ನಮಗಿನಿಯಾ ನಿನೊಲವ

ತುಸವೀಯುತ ನೀನೆಮಗಾಗೆಲೈ—ಸಖ ಹರೀ

ಮೋಹನ ರಾಧಾಮೋಹದ ನೆಳಲು

ನಿನ್ನಾವರಿಸದ ತೆರ ತಡೆಗೊಳಲು

ಇಕೊ ಇನಿಯಾ ನಮ್ಮೆದೆಯ

ಕಡುನೇಹದಿ ತಂದಿಹವೀಗಳೈ—ಸಖ ಹರೀ

ಕೃಷ್ಣ

ರಾಗ—ಷಣ್ಮುಖಪ್ರಿಯ

ಕಾಣೆಂ ನಾಂ ಸಖರೇ ಮನಂ ಕಳವಳಂಗೊಂಡಿರ್ಪುದೇತರ್ಕಯೋ

ರಾಧಾರಾಸದ ಯೋಗಕಿಂದು ಕೊನೆಯಿಂದಾಶಂಕೆಯಾಂತಿರ್ದಪೆಂ

ಬ್ರಹ್ಮಂ ನಕ್ಕುಸೊ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ಎನುವಂತಾಯಿತ್ತು ಮಾನಾಮುದಂ

ಆ ಮೋದಕ್ಕದೆ ಸಾಜಮೆನ್ನೆ ಬಗೆಯೋಳ್ ಖೇದಂ ಪದಂಗೊಂಡುದೋ

(ಕೆಲವರು ರಾಧೆಯನ್ನರಸುವ ತೆರ ತೋರುತ್ತಲೂ, ಕೆಲವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತೂ, ಅಂತೂ ಎಲ್ಲರೂ ಖಿನ್ನರಾಗಿರುವಾಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಾಡು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಬಲರಾಮಾದಿಗಳು ಗೆಲುವಿನಿಂದ ಅಕ್ಕೂರನೊಡಗೂಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಬಲರಾಮಾದಿ ಗೋಪರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಜುಂಜೋಟಿ

ಬನ್ನಿ ರೋ ನಾವೆಲ್ಲ ಮಧುರೆಗೆ ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬಕೆ ಹೋಗುವ
ಹಳುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಿಡುತ ಸೊಗಸಿನ ಹೊಳಲ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ

ಬಲರಾಮ

ಹೈ ಹಜಚ್ಚಾ ಎಂದು ತುರುಗಳ ಹಣ್ಣು ಮುದುಕರೆ ಕಾಯಲಿ
ಹಟ್ಟಿಯೊಳೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನಿಡುತ ಹೆಂಗಳಳಿಯಲಿ ಊರಲಿ—ಬನ್ನಿ ರೋ

ಮಿಕ್ಕವರೊಬ್ಬೊಬ್ಬರು

ಮಗುಟವುಟ್ಟು ಶಲ್ಯಹೊದೆದು ಮುಡಿಗೆ ಗರೆಯನು ಸೆಕ್ಕಿಸಿ
ಕಣ್ಣು ಮಾಡುವ ಮಧುರೆ ಹೆಂಗಳ ಸಡಕುನೋಟವ ಸೊಕ್ಕಿಸಿ—ಬನ್ನಿ ರೋ

ನಂದಗೋಕುಲಬಾಲರೇ ಇವರೆಲ್ಲರಾಡುವ ಧೀರರು
ಅಹುದಹುದು ಮತ್ತಾರು ಎನ್ನುವ ರೀವಿಯೊಳು ನಾವೆಲ್ಲರು—ಬನ್ನಿ ರೋ

ತೋಳ ಬಂದಿಯ ಹೊನ್ನು ಮಿರುಗಲು ಜಟ್ಟಿಗಳ ನಗುವಂದದಿ
ಬೀಸಿ ನಡೆವ ದಿಟ್ಟರೇ ಸೈ ಎನ್ನ ಜನವಾನಂದದಿ—ಬನ್ನಿ ರೋ

ಬಲರಾಮ

ಅರರ ಎನಾಗಿಹುದೋ ಕೃಷ್ಣ ಅರು ಮಂಕನು ತಳಿದರೊ
ಹೆಣ್ಣು ಸಂಜೇರಿಹುದೆ ಮರಳಿಯು ಸಾಕುಸಾಕಿನ್ನೇಳೆಲೋ—

ಗೋಪಾಲಕರು

ಎಳು ಕೃಷ್ಣ—ಎಳೆರೆಲ್ಲ—

ಕೃಷ್ಣ

ಎಕೆ ಎನಿದು ಗಡಿಬಿಡಿ
ಹೋಗುವೆಡೆ ಹೋಗಯ್ಯ ನನ್ನ ನು ನನ್ನ ಪಾಡಿಗಿಯೇ ಬಿಡಿ

ಬಲರಾಮ

‘ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬದೊಳು ಬೀರವ ತೋರಲು
ಬನ್ನಿ ರಿ ಗೋಕುಲವೀರರೇ’—
ಕಿವಿಗೊಡು ಅಹಹಾ ಎಂಥ ಕರೆ

ಬಿಲ್ಲಳ ಬಗ್ಗಿ ಸಿ ಮಲ್ಲರ ಜಗ್ಗಿ ಸಿ
ಮದ್ದಾನೆಯ ಮದ ಕುಗ್ಗಿ ಸಿ
ತೇಜವ ಮೆರೆಸಲು ಕರೆ ಬಂದಿದೆ ಬಾ
ಬಿನದದ ಬೆಸನವ ತಗ್ಗಿ ಸಿ

ಗೋಪಾಲಕರು

ಕೇಶಿಯ ಕೊಂದವನೇ
ನಾಗರ ಹೆಡೆಯೊಳು ನಿಂದವನೇ
ಹೆಬ್ಬಾವನೆ ಹೊಕ್ಕವನೇ
ಮಲೆಯನೆತ್ತಿ ಮುಗಿಲೊಡೆಯನ ನಕ್ಕವನೇ
ದೊರೆ ನಿನಗಿಂದೇ ಈ ಮುಖ್ಯನ ಕಳಿಸಿಹನೇ
ಎಲ್ಲರ ಮಾರುವ ಬೀರವ ತೋರಲು
ಹೊರಡೆಲೊ ಗೋಕುಲವೀರನೇ

ಕೃಷ್ಣ

ಕಂಸನಿಂದ ಆಹ್ವಾನ
ಎಂದು ಇಲ್ಲದೀ ಮಾನ
ಇದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಸುಮಾನ

ಹೊರನಾಡಿನ ಕರೆ ಕೇಡಿನ ಕರೆ—
ಅದು ತಾಯಿಯಂತೆ ಮೊಲೆಯನೊಡೆ ಬಂದಿತ್ತು
ಕುದುರೆಯಂತೆ ಕನೆದಾಡುತ ನಿಂದಿತ್ತು
ದಿನಬಳಕೆಯ ಗಾಳಿಯಂತೆ ಮೈಸೋಕಿ
ನಮ್ಮ ಕೊಲ್ಲಲೆತ್ತಿ ಬಿತ್ತು ಬಾನ್‌ತಾಕಿ
ತೆರೆತೆರೆ ಅರೆಅರೆಗೆರೆಗೆರೆಗೆ ಜೀವಂತು
ಕೇಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಸೋಕಿ ಸೋತಿತ್ತು
ಗೋಕುಲದ ತಾಯ್ನಿಲದ ಕಾಪಿರಲು
ಎಡೆಲ್ಲ ಹುಡಿಹುಡಿಯಾಯ್ತು ಬಯಲು

ಮಧುರೆಯ ಕರೆ ಕೇಡಿಸ ಕರೆ
 ಅನಿವಾರ್ಯದೊಳಗದು ಸಂತೆಡೆಗೇ ಬರೆ
 ಸೆಣಸುವುದನಿವಾರ್ಯ
 ಅದು ಕರೆವೆಡೆಗೋಗುಡುತಡಿಯಿಡೆ
 ಅನುಚಿತವಾ ಕಾರ್ಯ

ಬಲರಾಮ

ಹಾಡುಕುಣಿತಗಳಿಂದ ಮೆದುವಾದೆಯೋ ಕೃಷ್ಣ
 ಕೇಡು ಕೇಡೆಂದು ನೀ ಹೇಡಿಯಾದೆ
 ಬಿಲ್ಲ ಹಬ್ಬಕೆ ಬನ್ನಿ ರೆಂದರಸು ಕರೆಕಳುಹೆ
 ಬಲ್ಲೆನೆಂದೊಡೆ ಅದುವು ಎಂಥ ಮರ್ಯಾದೆ
 ನೋಡು ನೋಡಿ ಮುಖ್ಯ ಕೇಡಿನಾಳಂತಿಹನೆ
 ನೋಡಿದೊಡನೆಯೆ ನೇಹಕೆಡೆಯಾದೆ ನಾನು
 ಅನ್ವರ್ಥನಾಮನೆನೆ ಅಕ್ಕೂರನೀ ಸೌಮ್ಯ
 ನಿನ್ನ ಬಹುಮಾನಿಸುತ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಹನು
 ಆತಂಗೆ ಕಿವಿಗೊಡು
 ಸಂದೆಗಂಗಳ ಬಿಡು

ಅಕ್ಕೂರ

ಕೃಷ್ಣ ನಂದಗೋಪಕುಮಾರ ವೀರ
 ಬಾ ಬಾ ಮಧುರಗೆ ಬಾ

(ಹಾಡುತ್ತಾನೆ.)

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಭೈರವಿ
 ಗೋಕುಲ ಬಾಲಕ
 ಸ್ವಜನ ಪಾಲಕ
 ಬಾ ಬಾ ಮಧುರಗೆ ಬಾ

ಮುಗಿಲ ತೇರಂತೆ ಬಾ
 ಮಿಂಚ ತೋರುತ್ತ ಬಾ
 ಸೊದೆಯ ತರುವ ವಿನತಾಸುತನಂದದಿ—
 ಬಾ ಬಾ ಮಧುರಗೆ ಬಾ

ಹಗಲ ರವಿಯಂತೆ ಬಾ
ಇರುಳ ಪೆರೆಯಂತೆ ಬಾ
ತೇಜಃಪೂರಕ ತಾರಕ ಬಾರೈ—
ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

ಬಾನ ಹೊಳೆಯಂತೆ ಬಾ
ಬಸದ ಸರೆಯಂತೆ ಬಾ
ಗೋಕುಲವುಳಿದೀ ಜಗಕ್ಕೆ ಬಾರೈ—
ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

ಎಲ್ಲ ಕಂಗಳನು ತುಂಬಲು ಬಾ
ಎಲ್ಲರಾಸೆಗಿಂಬಾಗಿ ಬಾ
ಎಲ್ಲರ ಸಚ್ಚನು ಹೊತ್ತಿಸೆ ಬಾರೈ—
ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

ನಂದಕುಮಾರನೆ ಬಾ
ನಯನಮನೋಹರ ಬಾ
ಎಲ್ಲರು ಹೊಗಳುವ ವೀರನೆ ಬಾರೈ—
ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

ಬಲರಾಮ

ಮಂದಿಯ ಬಿನದದ ನಟನೇ ನೀನು
ಸನ್ನೆಗೆ ಹಾಡುವ ಗಾಯಕನೇನು
ಅರಸರಂತೆ ಬಾಳ್ಗೊಳ್ಳುವ ಬಾರೈ—
ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

ಹಳುವನುಳಿದು ಬಾ
ಕೊಳಲನೆಸೆದು ಬಾ
ಹೆಂಗಳ ಹಂಬಲ ತೊರೆಯುತ ಬಾರೈ—
ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

ನಿನ್ನ ಮನವುಳಿವ ಹಳೆಪೊರೆಯಂತೆ
ಹಳುವಿಗಾಗಲಿದು ಬಾ

ಹೊಸ ಮನದೊಳು ಬಾ

ಹೊಸ ಬಾಳಿಗೆ ಬಾ

ಜಸಕೇರಲು ಬಾ—

ಬಾ ಬಾ ಮಧುರೆಗೆ ಬಾ

(ನಡುವಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಳಲನ್ನು ಬಲರಾಮ ಕಿತ್ತ ಸೆಯಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣನು ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕೊಳಲು ಇವರ ಸಹಸಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹಾ ರಾಮ ಹಾ ಕೃಷ್ಣ ಅಣ್ಣ ಅಣ್ಣ ಎಂದು ಉಗ್ಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ.)

ಅಕ್ಕೂರ

ಭಾವವಂಶವೇ ಕೊನೆಗಂಡಿತು ಎನೆ

ಘಾತವಾಯಿತೀ ವಂಶದ ಪಾತ

ಕೃಷ್ಣ

(ಬಿದ್ದ ಮುರಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ವೇದದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ)

ಎಕಿಂತು ಮುಳಿಸಾಂತೆ ಬಡ ಕೊಳಲ ಮೇಲೆ

ಕಲ್ಪಲತೆಗೈರಾವತಂ ಮುಳಿವವೋಲೆ

ಗೊಲ್ಲರಾವೆಮಗಿದುವೆ ತಕ್ಕ ಭೂಷಣವು—

ಜನ ಸಗುವುದೆಂದೆಸೆಯೆ ಲೋಕದೂಷಣವು

ಬಲರಾಮ

ಶೂರರೆಂದಾಹ್ವಾನ ಗೊಲ್ಲರೆಂದಲ್ಲ

ಮಧುರೆಗಿದು ತರವಲ್ಲ ಸಗುವರೆಂದಲ್ಲ

ಹಳ್ಳಿ ಹಳುವಿನ ಜನದಕೀ ಕೊಳಲು ಲೇಸು

ಹೊಳಲ ಬಲುಗದ್ದಲದೊಳಿದರ ಬೆಲೆಯೇಸು

ಕೃಷ್ಣ

(ಕೊಳಲ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ, ಬಿಡುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೋಹವಾಂತು)

ನನ್ನಂಗವೊಂದ ನೀ ಚಿವುಟೆ ತೆಗೆದಂದದೊಳು

ಕೊಳಲ ಕಿತ್ತೊಗೆದೆಯಣ್ಣ

ಇಂದುವರೆಗೆನಗಾದ ಸೊಗವೆಲ್ಲ ಬಾಳೊಂಡು

ಗೋಳಿಡುವ ತೆರವಾಯ್ತು ಬನ್ನ

ನನ್ನಿರವಿಸೊಂದಂಶ ನನ್ನಳಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತಿಲ್ಲಿ

ಈ ಹಾನಿಗೆನ್ನ ಬಗೆ ಸೆತ್ತಿರುಡುತಿಹುದೊ ಇಲ್ಲಿ

ಬಲರಾಮ

ಇಂತೇತಕಳಲುತಿಹೆ ಮತ್ತೆ ಕೈಕೊಳ್ಳು
ಕಂಸಸಭೆಯನು ನಲಿಸಲಹುದಿದರ ಸೊಲ್ಲು—

ಕೃಷ್ಣ

(ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕೊಳಲನ್ನು ನಿಟ್ಟಿಸಿ, ಬಿಡುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು)

ಹೊಳಲಿಗೆ ಕೊಳಲಿದು ತರವಲ್ಲ
ಮಧುರೆಗಿದರ ಸವಿ ಸಲ್ಲ

ರಾಗ—ಮೋಹನ

ಹಳೆಯದಿರೈ ಜರೆಯದಿರೈ
ಮುರಳೀ ನೀನಿಲ್ಲೆ ಇರೈ
ನಾ ಬಹವರೆಗೂ ಇಲ್ಲೆ ಇರೈ
ಆ ಬಸದೇವಿಯ ಕೈಯೊಳಿರೈ
ಬೃಂದಾವನ ನೀ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರು
ನನ್ನೀ ಮೋಹದ ಮುರಳಿಯನು
ಬಸದೇವರೇ ನೀ ಒಮ್ಮೆಗೆಯೊಮ್ಮೆಗೆ
ನುಡಿಸುತ್ತಿರು ಮೆಲ್ಲನಿಗಳನು
ಹಕ್ಕಿಗಳೇ ನೀವಿದರಿಂಪಂ ಕೊಂಡಿರಿ
ಯಮುನೇ ನೀನಾಂತಿರು ಲಯವ
ಭಾವಂಗಳ ತೇಜಂಗಳ ಕೊಂಡಿರಿ
ಚಂದ್ರತಾರೆಗಳೆ ಇದರುಲಿವ
ಗೆಳತಿಯರೇ ನೀವಿದರೊಲವ
ನಡೆ ಅಣ್ಣಾ ನಡೆ ಮುರಳಿಯ ಬಿಟ್ಟೆ
ನಡೆಯಿರಿ ಮಧುರೆಗೆ—ಇನ್ನ ದ ಮುಟ್ಟಿ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಹಿಂದೋಳ

ಕೊಳಲು ಬಸದೊಳಿರಲಿ—ನಾ
ಹೋಗಿಬರುವೆ ಮುರಲೀ || ಪ ||

ಬಹನೊ ಬಾರಿನೋ ಬಲ್ಲೆನೇ—ವಿಧಿ-
ಯಿತ್ತುದೊಲ್ಲೆ ನೆಂದೆಂಬೆನೇ

ಹಳುವೊ ಹೊಳಲೊ ಹರಿ ಕರೆವೆಡೆಗೋಗೊಡು-
ತಡಿ ಮುಂದಿಡದೆ ಯೆ ಹಿಂದೆಗೆವೆನೆ ನಾ—ಕೊಳಲು

ಮಿಕ್ಕ ಜಗಕಿದರ ಮಧುರ ಭಾವಗಳ್
ತಕ್ಕು ವಲ್ಲವೇಸೋ
ಅಹಂಮದವುಕ್ಕೆ ಸೊಕ್ಕಿ ನಡೆವರಿಗೆ
ಉಕ್ಕಿ ತಕ್ಕುದೇಸೊ—ಕೊಳಲು

ಮನದ ರಥ ಮಧುರೆ ನೇರಕೆ
ಪಯಣ ಸಜ್ಜಾಗೆ ದೂರಕೆ
ಸಸಿಯದೀ ಬನ
ನೇಹದೀ ಜನ
ಜೀರೆ ಲೋಕದವರೋ
ಎಂದೆ ಕಾಣುತಿಹರೋ—ಕೊಳಲು

ಬಗೆಯ ಕಳವಳ ಎದೆಯ ತಳಮಳ
'ಮರಳಿ ಬಾರೆ' ಎನ್ನ
ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಬಹ ಕನಸಿನಂತಹಾ
ಇಂದೆ ಆಯ್ತು ನಿನ್ನೆ—ನಾ
ಹೋಗಿಬರುವೆನ್ನೆ—ಕೊಳಲು

ಎನ್ನ ವಂಶವೇ ಆತ್ಮದಂಶವೇ
ನಿನ್ನ ಬನದಿ ಬಿಡುವೆ
ಆದೊಡೆಯೊಳಿಡುವೆ
ಸೆನೆವೆ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡೆ
ಇರುಳು ಚುಕ್ಕಿ ಸೂಡೆ
ಹೊಸಲು ದನಿಗೈಯೆ ಹಳುವು ಮರ್ಮರಿಸ
ಸುಗ್ಗಿ ಗಾಳಿಯಾಡೆ
ಏಕೊ ಹಿಗ್ಗು ಮೂಡೆ—ಕೊಳಲು

ಆಲದೆಲೆಯ ಮೇಲೆ
ಕೆಡೆವ ಹರಿಯ ಹೋಲೆ
ನನ್ನ ನೇಹ ಮುದ ಬಿಸದಗಳೆಲ್ಲವು
ನಿನ್ನ ಸೆರೆವಡೆದುಳಿವಂ ಕೊಳ್ಳಲಿ—ಕೊಳಲು

ಬಹೆನೊ ಬಾರೆನೋ ಅರಿಯೆ ನಾ—ನಿ-
ಮೊಲುಮೆ ಬೆಂಬಳಿಯೊಳಿರುವೆ ನಾ
ಹೊಳಲೊ ಹಳುವೊ ಶಿವ ಕರೆವೆಡೆಗೋಗೊಡು-
ತಡಿ ಮುಂದಿಡುವೆನು ಹರಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡು—ಕೊಳಲು

(ಗಂಡುಹುಡುಗರಲ್ಲ 'ಬನ್ನಿರೋ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಹೆಂಗ
ಸರು ಕೃಷ್ಣನ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಓಡಿಬಂದು ಕೊಳಲನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅಡ್ಡ
ಗಟ್ಟುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಆಭೇರಿ

ಪೋಗದಿರೈ ಪೋಗದಿರೈ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ || ಪ ||
ಮಾರಸುಂದರ ಗಿರಿಧರ ನೀ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ || ಅ. ಪ ||

ನಮ್ಮೊಲವಿನ ಪ್ರಾಣ ನೀ ನಮ್ಮ ಸುಳಿವೆಯಾ
ನಮ್ಮ ಭವದ ತ್ರಾಣ ನೀ ನಮ್ಮ ತೊರೆವೆಯಾ
ಮೀನಸುಳಿವ ನೀರಿನಂತೆ
ತಿರೆಯ ತೊರೆವ ಗಾಳಿಯಂತೆ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ—ಪೋಗದಿರೈ

ಮನವೆ ಇಲ್ಲದೊಲವಿನಂತೆ ಹರಿದು ಪೋವೆಯಾ
ನೇಹವಿರದ ಮೋಹದಂತೆ ಮರೆದು ಪೋವೆಯಾ
ಬಾಳ ಗುಡಿಯ ವಾಸುಗೆಡವಿ
ಬೆಳೆಯ ಜಡುತ ಮುಳ್ಳಿನಡವಿ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ
ಮನಮೋಹನ ಗೋಪಾಲ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ—ಪೋಗದಿರೈ

ಹೊಳೆ ಬನ ಹೂ ಹಕ್ಕಿ ಸೊಬಗ ಟೊಳ್ಳುಗೈವೆಯಾ
ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಸೊಗವ ನೀನು ಸೊನ್ನೆ ಗೈವೆಯಾ
ನಮಗೆ ನಾವೆ ಸೇರದಂತೆ
ಬೇಸರ ನಮ್ಮಾಳುವಂತೆ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ—ಪೋಗದಿರೈ

ಮಧುರೆ ಹೆಣ್ಣು ಬೇಟೆವುಳಿದು ಮರಳಿಬರುವೆಯಾ
ನಲುಮೆಕೂಟ ಕುಣಿತಗಳಿ ನಮ್ಮ ನರಿವೆಯಾ
ಸೊಗದ ಬಾಯ ತೆರೆದು ಹೊಳಲು
ನುಂಗಿಕೊಳುವುದಜಗರದೊಲು ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ—ಪೋಗದಿರೈ

ಮುರಳಿಯೆಸೆದು ಪೋಪ ನೀನು ಮರಳಿ ಬರುವೆಯಾ
 ಸರವ ನುಡಿಸಿ ನಮ್ಮಾಸೆಯ ತೊಳೆಯ ಬರುವೆಯಾ
 ಅಡವನ್ನಿಟ್ಟ ಹಳೆಯೊಡವೆಯ
 ಮರೆಯುವುದೇ ಸಾಜವಯ್ಯ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ—ಪೋಗದಿರೈ

ನಮ್ಮ ನುಳಿದು ಪೋಗೆ ನೀನು ಆರು ಕಾವರು
 ಧನ್ಯರೆನ್ನೆ ನಿನ್ನ ತೆರದೊಳಾರು ಓವರು
 ಗೋಪ ಕೃಷ್ಣ ಓಪ ಕೃಷ್ಣ
 ಅಣ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ತಂದೆ ಕೃಷ್ಣ—ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ
 ಪೋಗದಿರೈ ಪೋಗದಿರೈ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ
 ಮನಮೋಹನ ಮಾರಸುಂದರ ಪೋಗದಿರಯ್ಯಾ

ಬಲರಾಮ

ಏತಕಿಂತು ಹಲುಬುತಿಹಿರಿ ಮರಳಿ ಬಾರೆವೆ
 ಎರಡೆ ದಿನಕೆ ಮಧುರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬನದಿ ಸೇರೆವೆ
 ಇನ್ನು ಬಯಲುಭಯವ ಬಿಡಿರಿ
 ಹರಕೆಯಿಂದ ಬೀಳುಕೊಡಿರಿ ಹೊಳಲ ಪಯಣಕೆ
 ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಸಡಗರಗೊಳಿ ಹೊಳಲ ಪಯಣಕೆ

ಕೃಷ್ಣ

ನಂಬುಗೆಯಿಂ ಬೀಳುಕೊಡಿರಿ ಮರಳಿ ಬರುವೆನು
 ನ್ಯಾಸವಿಟ್ಟ ಮುರಳಿಯಾಣೆ ಮರಳಿ ಬರುವೆನು
 ಗೋಕುಲವನು ತೊರೆವೆನೇ
 ಸಿಮ್ಮೊಲವನು ಮರೆವೆನೇ
 ಮರಳಿ ಬರುವೆ ಮರಳಿ ಬರುವೆ ಮರಳಿ ಬರುವೆನು
 ಮುರಳಿಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವೆಂದು ಮರಳಿಬರುವೆನು

ಗೋಪಿಯರು

ಕೊಳಲ ತೊರೆದು ಪೋಪ ನೀನು ಮತ್ತೆ ಬರುವೆಯಾ
 ಮುಟ್ಟಿನೆಂದು ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬರುವೆಯಾ
 ನುಡಿಯೊ ಆಣೆ ಬಿಟ್ಟಿತೆಂದು—
 ಕೊಳಲ ಕೋ ನುಡಿಸು ಇಂದು
 ಒಂದೆ ಬಾರಿ ನುಡಿಸು ಕೃಷ್ಣ ಅಭಯಗೀತವ

ಎಲ್ಲರೂ

ಬಂದೆ ಬಾರಿ ನುಡಿಸು ಕೃಷ್ಣ ಅಭಯಗೀತವ

ಬಲರಾಮ

ಅದರ ದನಿಯ ಕೇಳಲೆನಗು ಆಸೆಯಾಯಿತೊ

ಬಂದೆ ಜರೆದು ದುಡುಕಿದೆನ್ನೆ ಸರವ ಬಾರಸೊ

ಅಕ್ಕೂರ

ಕೊಳ್ಳು ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳ್ಳು ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತೆ ಮುರಳಿಯ

ಕೊಂಡು ನೀನು ನುಡಿಸು ಕೃಷ್ಣ ಅಭಯಗೀತವ

(ಗೋಪಿಯರು ಕೊಳಲನ್ನು ಕೃಷ್ಣನ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.)

ಕೃಷ್ಣ

ಎಲೆ ಕೊಳಲೆ—ಮರಳಿ ಹಸನಿಂದಂತೆ ಕೈಗೆ ಬಂದೆ

ನಿನ್ನ ಮೋಹಕೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಸಂದೆ

(ತುಟಿಗೆತ್ತಿ ನುಡಿಸುವನು. ಗೀತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅರ್ಥ ಹೀಗಿರಬಹುದು. ಈ ಹಾಡನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೇಳದವರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಆಯಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಇವರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.)

ಮೇಳದವರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ಅಲ್ಲರಲಿ ಇಲ್ಲರಲಿ ಎಲ್ಲರಲಿ ನಾವಂತಿರಲಿ

ಎಂಥದೋ ಭಯ—ನಮ-

ಗಾವುದೋ ಭಯ

ಬಂಡೆಯಂತಿರೆ ಎದೆ

ಹುರುಪುಗೊಂಡಿರೆ ತನು

ತಿಣ್ಣಿ ವಾಗಿರೆ ಮನ

ಬೆನ್ನ ಹಿಂದಿರೆ ದೈವ—ಎಂಥದೋ ಭಯ

ಬಲರಾಮ

ತುರುಗೊರಸಲ್ಲ ಹುಲಿಯುಗುರು

ಅಣುವಾದರು ಸಿಂಗದ ನವರು

ದೈವದ ಮೈಗಂಟಿಹೆವಿಂತು
ಮುಟ್ಟ ಬಲ್ಲವರಾರಂತು—ಎಂಥದೋ ಭಯ

ಗೋಪಾಲಕರು

ನಾವು ಸೊಂದರೆ ಸೋವವಗೆ
ಅವನ ಸಿಟ್ಟಿಗಿದಿರಾವ ಹಗೆ
ಆತನೆ ಜೀಸುವ ಕೈದುಗಳು
ನಾವನನರ್ತಿಯ ಹೈದಗಳು—ಎಂಥದೋ ಭಯ

ಅಕ್ಕೂರ

ನಡೆವೆಡೆಯೆಲ್ಲಾ ತಿರೆಯೊಬ್ಬಳ ಇಹಳ್ಳ
ಪೋಪೆಡೆಯೆಲ್ಲಾ ರವಿಯೊಬ್ಬನೆ ಬಹಸ್ಸು
ಇರುವೆಡೆಯೆಲ್ಲಾ ಎಲರೊಬ್ಬನೆ ಉಸಿರು
ಅರಿವೆಡೆಯೆಲ್ಲಾ ಶಿವವೊಂದೇ ಬಸಿರು
ಆತನಂತಾತಿರೆ ಕಾತರಂಗಳೇತಕೆ
ಭೀತೀತರಾವು ನಮಗೇತರಿಂ ಭಯ

(ಆದರೆ ಗೋಪಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೋಕ ದಾರುಣವಾಗಿ ಈ ತರ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

ಹೂಗಳಂತೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಕಂಪುಕಂಪೆದೆದೆ
ಬಲುಮೆ ಸುಗ್ಗಿ ತರುವ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ಕಮ್ಮಿದೆ
ಹಾ ಬಲವೇ ತಂದಿತೊಲವೇ ಕೊಂಡಿತೊಲವೇ ಸೂಡಿ ಬಿಸುಟಿತು
ಮರಳ್ವೆನೆಂದು ಮರಳ್ವೆನೆಂದು ಬರಿಯ ನೆಚ್ಚು ಗೊಟ್ಟಿತು
ಏನ ಗೈವೆವೇ ನಾವೇನ ಗೈವೆವೇ
ಭೀತಿಯೆಂದರೇನೊ ಎಂತೊ ನಾವು ಬಲ್ಲೆವೇ
ಶೋಕದಿಂದ ಭೀತೀತರಾದೆವಲ್ಲವೇ
ಆರ್ತರಲ್ಲವೇ ನಾವಾರ್ತರಲ್ಲವೇ—ನಮಗಾವುದೇ ಭಯ
ಅಲ್ಲಿರಲಿ ಇಲ್ಲಿರಲಿ ಎಲ್ಲಿರಲಿ ನಾವೆಂತಿರಲಿ ನಮಗೇತರಿಂ ಭಯ

ಶೂನ್ಯವಾಗಿರೆ ಎದೆ
ಶೋಕವಾಂತಿರೆ ಮನ

ತಾಪಗೊಂಡಿರೆ ತನು

ನೆನೆವೆ ಹಿಂದಿರೆ ನೀನು—ಅವುದೋ ಭಯ

(ಹೀಗೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಧೀರ ಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯಮೇಳ ಸಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮಂದಸ್ಥಿತದಿಂದ ಕೊಳಲನ್ನು ಗೋಪಿಯರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.)

ಕೃಷ್ಣ

ಇನ್ನು ಹಂಬಲವನು ಬಿಡಿ

ಹರಕೆಯಿಂದ ಬೀಳುಕೊಡಿ

(ಗೋಪಿಯರು ವಿಷಣ್ಣರಾಗಿಯೇ ಹರಸಿ ಬೀಳುಕೊಡುತ್ತಾರೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ಬಾಳು ಬಾಳು ನೀ ಮುರಳೀಧರ ಮನಮೋಹನ ಗಿರಿಧರನೇ

ಗೆಲ್ಲು ಗೆಲ್ಲು ಜಸಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲು ನೀ ಗೋಪೀಜನವರನೇ

ಲೋಕಕೆ ಬೆಳೆವನ ಗೋಪೀಜನಮನ

ಒಳಕೊಳ್ಳಲುಬಹುದೇ

ಕೊಡದೊಳಡಗು ಬಾ ಎಂದೀ ಯಮುನೆಯು-

ನೆರೆವೊಡೆ ಸಲ್ಲುವುದೇ

ಹರಿಯೋ—ಗಂಗೆಯಂತೆ ಹರಿಯೋ

ಎಲ್ಲ ಬಾಳು ನಿನ್ನಾತ್ಮರಸದಿ ಹಸನಾಗೆ ನೀನು ಹರಿಯೋ

ಬಾಳು ಬಾಳು ನೀ ಮುರಳೀಧರ—ಮನ-

ಮೋಹನ ಗಿರಿಧರನೇ—

ತೆರೆತೆರೆಯೊಳಗೂ ಪರಿವೂರ್ಣತೆಯೊಳು

ಬಾನ ಹಿರಿಯ ರವಿ ಹೊಳೆವಂತೆ

ಎಲ್ಲಿದ್ದರು ಹರಿ ನಮ್ಮೊಲವಿಗು ಬಾ

ಸಕಲ ಕಳೆಯಿಂದಲೆಸೆವಂತೆ

ಬೆಳಗೋ—ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಬೆಳಗೋ

ನಿನ್ನ ಬೆಳಕು ಬೆಳುದಿಂಗಳಾಗಿ ಬರಲೆಮ್ಮ ನೀನು ಬೆಳಗೋ—

ಬಾಳು ಬಾಳು ನೀ ಮುರಳೀಧರ—ಮನ-

ಮೋಹನ ಗಿರಿಧರನೇ

ಗೆಲ್ಲು ಗೆಲ್ಲು ಜಸ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲು ನೀ
ಬೃಂದಾವನಚರನೇ
ಲೋಕಮನೋಹರನೇ—

(ಈ ಗೀತ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ವಾಙ್ಮೇಳ ಗೆಲವಿನ ರಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ 'ಬನ್ನಿ ರೋ ನಾವಲ್ಲ' ಎಂಬ ಹಾಡು ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಮೊಳಗಿಡಲು ಗುಂಪು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮಾತ್ರ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ವೇದದ ನೋಟವನ್ನು ಗೋಪಿಯರ ಮೇಲೂ ಕೊಳಲ ಮೇಲೂ ಚೆಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ವನ ಕ್ರಮೇಣ ಸಂಗೀತಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಪಿಯರೂ ಶೋಕದಿಂದ ಮೂಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ರಾಧೆ ಮತ್ತು ನಾಗವೇಣಿ ಆತುರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ.)

ಗೋಪಿಯರು

(ರಾಧೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು)

ಓ ಗೆಳತಿ ರಾಧೇ
ಓ ಗೆಳತಿ ರಾಧೇ
ಎಲ್ಲಿದ್ದೆಯೇ
ನೀನದಿಲ್ಲಿದ್ದೆಯೇ

(ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊರಳ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶೋಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.)

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಶಂಕರಿ

ಕೊಳಲ ತೊರೆದು ಹೋದ—ರಾಧೇ
ಮುರಳೀಧರ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ || ಪ ||
ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆಯೇ
ಎತ್ತ ಪೋದೆಯೇ
ಸಮಯದಿ ಕೃಷ್ಣನ ತಡೆಯದೆ ರಾಧೇ || ಅ. ಪ ||

ಕ್ರೂರ ಅಕ್ರೂರ ಮಧುರೆಗೆ ಕರೆಯೆ
ಈ ಸೆವ ಸಾಕಾಯ್ತೆಮ್ಮನು ತೊರೆಯೆ
ಮರಳುವನೋ ಹಿಂದುಳಿಯುವನೋ ಸಖಿ
ಆತನ ಮರ್ಮವನಾರು ಬಲ್ಲರೇ—ಕೊಳಲ ತೊರೆದು

ಹೂಹೂಗಲೆಯುವ ದುಂಬಿಯ ಚಂದದಿ
ಕಂಗಳ ಮುಟ್ಟುತಲರಚಣ ತಳುಗದೆ
ಒಲಿದವರಿಗಿರುವ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲಿ
ಸನ್ನೆಯೊಳಗೆ ನೀ ಎಲ್ಲಾ ಎನ್ನುತ—ಕೊಳಲ ತೊರೆದು

ಕಮಲವ ತೋರದ ಕೆಸರಿನ ಕೆರೆಯ
ಬಯಸದಾನೆಯೊಲು ನಡೆದನು ಇನಿಯ
ನಿನ್ನ ದುಳಿದು ಮಿಕ್ಕೊಲುಮೆಗೆ ದಕ್ಕನು
ಪೋ ರಾಧೇ ಬೇಗ ಪೋ ರಾಧೇ
ಪೋ ರಾಧೇ ಬೇಗ ಪೋ ರಾಧೇ
ಕೃಷ್ಣನೆಯೆ ಪೋ ಪಯಣವ ನಿಲ್ಲಿಸೆ—ಕೊಳಲ ತೊರೆದು

ರಾಧೆ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ಸೋಹಾನಿ

ಹಾ ಹೊರಟನೇ—ಪಯಣ ಹೊರಟನೇ
ಹಾ ತೊರೆದನೇ—ಕೊಳಲ ತೊರೆದನೇ
ನೆನೆದನೇ—ಎನ್ನ ನೆನೆದನೇ
ಮರಳನೇ ಇನ್ನು ಮರಳನೇ
ಎನುಗೈವೆ ನಾನೇನುಗೈಯಲೇ
ಪೇಳಿರಿ ಸಖಿಯರೆ ಪೇಳಿ ಸಖಿಯರೇ—
ಕೊಳಲ ತೊರೆದು ಪೋದ—ಗೆಳತೀ
ಮನಮೋಹನ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ಒಲಿವೊಡೆ ಒಲಿದೇ ಒಲಿವನವ
ಉಳಿವೊಡೆ ಉಳಿದೇ ಉಳಿವನವ
ತೊರೆವೊಡೆ ತೊರೆದೇ ತೊರೆವನವ
ಮರೆವೊಡೆ ಮರೆತೇ ಮರೆವನವ
ಅಂಧರಿಲ್ಲ ಪುರುಷೋತ್ತಮನವನು—ಕೊಳಲ ತೊರೆದು

ಎರೆಯೆ ನಿಲುವನೇ ಹಾ
ಬರಿ ಸವಿಯ ನುಡಿಯನೇ ಹಾ

ಮರುಳೆ ಮರುಳೆ ಪೋ ಮರಳುವೆನೆನ್ನತ
ಮರುಳ ನುಡಿದು ಹೊರಹೊರಡುವನಲ್ಲದೆ—ಕೊಳಲ ತೊರೆದು

ಬಳಿಗೆ ಪೋಪೆನೆಂತು—ಹಿರಿಯರ

ನಡುವೆ ಸುಳಿವೆನೆಂತು

ಸುಡುಸುಡೆನ್ನ ಭಯನಾಚಿಕೆಗಳ ಸಖಿ

ಕೊನೆಕಣ್ ಸೋಕಿಗು ಹೊರಗಾದೆನೆ ನಾ—ಕೊಳಲ ತೊರೆದು

ನಖಿಯರು

ಕೊಳಲ ಕೊಳ್ಳು ಸಖಿ

ಕೊಳಲ ಕೊಳ್ಳು ಸಖಿ

ಅಳಲ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳೆ

ಬಿಚ್ಚ ಗಿಹುದಿನ್ನು ತುಟಿಯ ಸೋಂಕಿಂದ

ಪ್ರಾಣರಸದಿಂದ ಕೊಳ್ಳೆ

(ರಾಧೆ ಕೈಕೊಂಡು ಮೋಹವಾಂತು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ.)

ರಾಧೆ

ಹಾಡು : ರಾಗ—ನೀಲಾಂಬರಿ

ಯಮುನೆಯ ಬನದೊಳು ಮೊದಲೊಲುಮೆಗುಟ್ಟಿನ

ಮಾತನ್ನು ಕಿವಿಯೊಳಗುಸುರಿದ ಕೊಳಲೇ

ದಿಸದಿನದ ರೂಢಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯನೊಡೆದೆದೆ-

ಹಕ್ಕಿ ರೆಕ್ಕೆಯಿಡಕಲಿಸಿದ ಕೊಳಲೇ

ಮನದೊಳಗಾನೆಯ ಪಂಜನು ಹೊತ್ತಿಸಿ

ಮನದನ್ನ ನಿವನೆಂದು ತೋರಿದ ಕೊಳಲೇ

ಜತೆಗೂಡುವೊಂದರೆಚಣಕಪ್ಪ ಮೋದದ

ತೇಬದಿ ಭವಕೆಲ್ಲ ಮೆರುಗಿಟ್ಟ ಕೊಳಲೇ

ಕೊಳೆ ನಿಂತು ಮಲೆ ತೂಗಿ ಬಾನ್ ಬಾಗಿ ತರು ತುರು

ಜನ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗುತ್ತ ಕೇಳಿದ ಕೊಳಲೇ

ನಲವು ಮತ್ತೇರಿಸಿ ಗುರುಲಘುವೆನ್ನದೆ

ಜಗವೆಲ್ಲ ಕುಣಿಸಿದ ಬಲುಮೆಯ ಕೊಳಲೇ

